

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w ŚREMIE**

**Informacja o stanie bezpieczeństwa
sanitarnego powiatu śremskiego w 2025 r.**

*mgr Urszula Sitnicka
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Śremie*

.....
opracował

Śrem, dnia 17 marca 2026 r.

Podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu 17.03.2026
Wynik weryfikacji:
~~ważny~~ / ~~nieważny~~ / ~~brak danych~~ / ~~niezgodność~~
weryfikacji

Daria Doroz
Samodzielny referent

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.	4
III.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywienia, Żywności.	13
IV.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej.	22
V.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.	37
VI.	Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	45
VII.	Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.	55
VIII.	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia.	65
IX.	Działalność kontrolno-represyjna.	79

I. Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Jednostki organizacyjne PIS na każdym szczeblu podejmują działania, mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Szanowni Państwo, przekazuję opracowanie dotyczące stanu sanitarnego powiatu śremskiego za rok 2025. Dokument ten stanowi rezultat analizy działań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie i dostarcza wiedzy na temat warunków sanitarnych w obszarze objętym nadzorem. Podjęcie skutecznych działań kontrolnych informacyjnych i edukacyjnych przez Państwową Inspekcję Sanitarną pełni kluczową rolę w ochronie zdrowia publicznego, czuwając nad bezpieczeństwem sanitarnym mieszkańców. Nasza działalność koncentruje się na przeciwdziałaniu zagrożeniom epidemiologicznym, eliminowaniu szkodliwych czynników środowiskowych oraz zapewnianiu wysokich standardów higienicznych we wszystkich obszarach życia codziennego. Podejmowane działania nadzorcze i prewencyjne obejmują m.in.: kontrolę warunków higieny środowiska pracy, nauki i wypoczynku, bezpieczeństwa żywności i żywienia, wody, a także standardów sanitarno-epidemiologicznych w placówkach ochrony zdrowia. Przedstawiona analiza stanowi nie tylko podsumowanie minionego roku, ale także punkt wyjścia do dalszych działań na rzecz poprawy warunków sanitarnych i zdrowotnych w powiecie. Zapewnienie mieszkańcom bezpiecznego i zdrowego otoczenia pozostaje naszym priorytetem w realizowanej działalności, a podjęte w 2025 roku inicjatywy dowodzą naszego zaangażowania w skuteczne reagowanie na współczesne wyzwania sanitarne i epidemiologiczne. Dziękuję także wszystkim instytucjom, podmiotom oraz osobom, które współpracowały z Państwową Inspekcją Sanitarną, przyczyniając się do poprawy warunków sanitarnych i ochrony zdrowia publicznego.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w latach 2024-2025.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych kształtowała się następująco:

W roku sprawozdawczym 2025 w odróżnieniu od 2024 roku nie zanotowano zachorowań na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica* (2024 r. - 1 zachorowanie),
- giardiozę (2024 r. - 3 zachorowania)
- chorobę meningokokową inwazyjną – posocznica (2024 r. - 1 zachorowanie)
- chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes* (2024 r. – 10 zachorowań):
- różę (2024 r. – 5 zachorowań)
- zespół wstrząsu toksycznego (2024 r. – 2 zachorowania)
- inne określone i nieokreślone (2024 r. – 2 zachorowania)
- świnkę (2024 r. - 1 zachorowanie)
- choroba wywołana przez *Haemophilus Influenzae*, inwazyjna – inna określona i nieokreślona (2024 r. - 2 zachorowania),
- zakażenia SARS-CoV-2 – przypadki możliwe (2024 r. - 2 zachorowanie).

Natomiast zanotowano:

- kryptosporydioza (1 zachorowanie),
- wirusowe zakażenia jelitowe (nieokreślone) – 12 zachorowań,
- mikobakteriozy – inne i BNO (2 zachorowania, współczynnik zapadalności 3,28),
- listeriozę (2 zachorowanie),
- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez *Chlamydie* (3 zachorowania),
- neuroboreliozę (1 zachorowanie),
- kleszczowe zapalenie mózgu (1 zachorowanie),
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – opryszczkowe (1 zachorowanie),
- wirusowe zapalenie opon mózgowych – inne określone i nieokreślone (1 zachorowanie),
- zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone (1 zachorowanie),
- zapalenie mózgu inne i nieokreślone (1 zachorowanie).

Wzrosła zapadalność na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* (2024 r. - 29, 2025 r. - 31 zachorowań),
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem (2024 r. - 74, 2025 r. - 148 zachorowań), w tym u dzieci do lat 2 (2024 r. - 21, 2025 r. - 29 zachorowań),
- inne postacie kiły i kiła nieokreślona (2024 r. - 1, 2025 r. - 4 zachorowania),
- borelioza z Lyme - ogółem (2024 r. - 13, 2025 r. - 28 zachorowań),
- styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień (2024 r. - 11, 2025 r. - 14 przypadków),
- nowo wykryte zakażenia HIV (2024 r. 2 zachorowania, 2025 r. 3 zachorowania w tym jedna hospitalizacja),
- ospa wietrzna (2024 r. - 166, 2025 r. - 238 zachorowań),
- wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO (2024 r. - 2, 2025 r. - 3 zachorowania),
- wirusowe zapalenie wątroby typu C - przewlekłe i BNO (2024 r. - 2, 2025 r. - 7 zachorowań),
- choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*, inwazyjna - posocznica (2024 r. -1, 2025 r. - 2 zachorowania),
- zakażenia wirusem RSV - ogółem (2024 r. - 56, 2025 r. -179 zachorowań), w tym dzieci do lat 2 (2024 r. - 29, 2025 r. - 63 zachorowań),
- grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego (2024 r. - 300, 2025 r. 1146 zachorowań).

Spadła zapadalność na:

- Salmoneloza - zatrucie pokarmowe (2024 r. - 9, 2025 r. - 3 zachorowania),
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (nieokreślone) - 2024 r. - 3, 2025 r. - 1 zachorowanie),
- w tym u dzieci do lat 2 (2024 r. -2, 2025 r. - 1 zachorowanie),
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (2024 r. - 25, 2025 r. - 11 zachorowań),
- wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (2024 r. - 24, 2025 r. - 5 zachorowań),

- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 (2024 r. – 21, 2025 r. – 9 zachorowań),
- krztusiec (2024 r. – 25, 2025 r. – 5 zachorowań),
- płonica (szkarlatyna) (2024 r. – 74, 2025 r. - 14 zachorowań)
- kiła wczesna (2024 r. – 4, 2025 r. – 1 zachorowanie),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – ogółem (2024 r. – 8, 2025 r. – 4 zachorowania),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – posocznica (2024 r. – 5, 2025 r. – 3 zachorowania),
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna – inna określona i nieokreślona (2024 r. – 6, 2025 r. – 1 zachorowania),
- grypa u dzieci w wieku 0-14 (2024 r. - 4, 2025 r. – 2 zachorowania),
- zakażenia SARS-CoV-2 - Covid-19 – przypadki potwierdzone (2024 r. – 497, 2025 r. - 453 zachorowań).

Na tym samym poziomie utrzymała się zachorowalność na:

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy (8 zachorowań),
- rzeżączkę (5 zachorowań),
- choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*, inwazyjna (ogółem) – 2 zachorowania.

Lp	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024	2025	
1	A00	Cholera ^{UE}	-	-	
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE}	-	-	
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}	-	-	
4	A02.0	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe ^{UE/PL}	9	3
5	A02.1		posocznica ^{PL}	-	-
6	A02.2-8		inne zakażenie pozajelitowe ^{PL}	-	-
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozą) ^{UE}	-	-	
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 4)}	-	-
9 +	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną) ^{UE}	-	-
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	-	-
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}	-	-
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}	1	-
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}	29	31
14	A04.8		inne określone	-	-
15	A04.9		nieokreślone	3	1
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵⁾	2	1	

17	A05.0		gronkowcowe	-	-
18	A05.1	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}	-	-
19	A05.2		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>	-	-
20	A05.3-8		inne określone	-	-
21	A05.9		nieokreślone	-	-
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ⁶⁾		-	-
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		3	-
24	A07.2	Kryptosporidioza ^{UE}		-	1
25	A08.0		wywołane przez rotawirusy	25	11
26	A08.1	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez norowirusy	8	8
27	A08.2-3		inne określone	24	5
28	A08.4		nieokreślone	-	12
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁷⁾		21	9
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	74	148
31			w tym u dzieci do lat 2	21	29
32	A20	Dżuma ^{UE}		-	-
33	A21	Tularemia ^{UE}		-	-
34	A22	Wąglik ^{UE}		-	-
35	A23	Brucelozą: nowe zachorowania ^{UE}		-	-
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}		-	-
37	A27	Leptospiroza ^{UE}		-	-
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{PL}		-	-
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO		-	2
40	A32	Listerioza ^{UE}		-	2
41	A33-A35	Tężec ^{UE}	ogółem	-	-
42	A33		noworodków	-	-
43	A36	Błonica ^{UE}		-	-
44	A37	Krzusiec ^{PL}		25	5
45	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		74	14
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL 8)}	ogółem	1	-
47	A39.0; A39.8/G05.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-
48	A39.1-4		posocznica	1	-
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona	-	-
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9)}	ogółem	10	-
51	A46		róża	5	-
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	2	-
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	-	-
54	B95.0/ (...)		inna określona i nieokreślona ¹⁰⁾	3	-
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE/PL}	-	-
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}	-	-
57	A50	Kiła ^{UE/PL}	wrodzona	-	-
58	A51		wczesna	4	1
59	A52		późna	-	-
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	1	4
61	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}		5	5
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie ^{UE/PL}		-	-
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie ^{UE/PL}		4	3
64	A69.2	Borelioza z	ogółem ^{UE/PL}	13	28

65		Lyme	neuroborelioza ^{UE}	-	1
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)		-	-
67	A75	Dur wysypkowy		-	-
68	A78	Gorączka Q ^{UE}		-	-
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy ⁽¹⁾		-	-
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem	-	-
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego	-	-
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}	-	-
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}	-	-
75	A81		inne i nieokreślone	-	-
76	A82	Wścieklizna ^{UE}		-	-
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ⁽²⁾		11	14
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}		-	1
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe	-	-
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone	-	-
81	A86		nieokreślone	-	-
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ⁽³⁾	-	-
83	A87.0		enterowirusowe	-	-
84	B00.3	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	opryszczkowe	-	1
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nieokreślone	-	1
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ⁽⁴⁾	-	-
87	A90-1		Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{UE}	-	-
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{UE}		-	-
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}		-	-
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}		-	-
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}		-	-
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa	-	-
93	A96.0-1,8-9; A98.0-2,5-8,A99		inna określona i nieokreślona	-	-
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}		-	-
95	B01	Ospa wietrzna		166	238
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}		-	-
97	B04	Ospa małpia ^{UE}		-	-
98	B05	Odra ^{UE}		-	-
99	B06	Różyczka ^{UE/PL}		1	-
100	B08.8	Pryszczycza		-	-
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}	-	-
102	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}	-	-
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 15)}	2	3
104	B17.1		typu C - ostre – ogółem ^{UE/PL}	-	-
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE	-	-
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 16)}	2	7
107	B17.0,2-9; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone	-	-
108	B20-B24		AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}		-
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 17)}		2	3
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE/PL}		1	-
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}		-	-

112	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		-	-
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)		-	-
114	B75	Włośnica ^{UE}		-	-
115	wym. niżej	Choroba	ogółem	8	4
116	B95.3/G04.2; G00.1	wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ,	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	-
117	A40.3	<i>pneumoniae</i> ,	posocznica	5	3
118	J13;B95.3/(...)	inwazyjna ^{UE, 18)}	inna określona i nieokreślona	6	1
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 19)}		-	-
120	wym. niżej	Choroba	ogółem	2	2
121	B96.3/G04.2; G00.0	wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> ,	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-
122	A41.3	<i>influenzae</i> ,	posocznica	1	2
123	A49.2;J14; B96.3/(...)	inwazyjna ^{UE/PL 20)}	inna określona i nieokreślona	1	-
124	G01;G04.2; G05.0	Bakteryjne zapalenie	w innych chorobach objętych MZ-56 ²¹⁾	-	-
125	G00.2-8;G04.2	opon	inne określone	-	-
126	G00.9;G04.2	mózgowych i/lub mózgu	inne, nieokreślone	-	-
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		1	1
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	1
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PL, 22)}		-	-
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	4	5
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	4	2
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}	-	-
133	P35.8		choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}	-	-
134	P35.3-9		inne określone i nieokreślone ¹¹⁾	-	-
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza ^{UE}	-	-
136	P37.2		listerioza ^{UE}	-	-
137	P37.3-4,8-9		inne określone i nieokreślone ¹¹⁾	-	-
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}		-	-
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) ^{UE}		824	453
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe ^{UE}		25	-
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾		-	-
142	T61	Zatrucia naturalnie	ryby, skorupiaki i inne produkty morza	-	2
143	T62.0	toksycznymi substancjami	grzyby	-	-
144	T62.1-2	spożytymi jako pokarm ²³⁾	jabłoty i inne części roślin	-	-
145	T64	Ostre zatrucia żywnością	mikotoksyny	-	-
146	-	skażoną	dioksyny	-	-
147	-	biologicznie	polichlorowane bifenyle	-	-
148	-	i/lub chemicznie ²³⁾	inne określone i nieokreślone	-	-
149	-	Ciężkie ostre zapalenia	prawdopodobne	-	-
150	-	wątroby o nieustalonej etiologii ^{UE, 24)}	powiązane epidemiologicznie	-	-
151	J12.1;J20.5;	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	56	179
152	J21.0;B97.4/(...)		w tym u dzieci do lat 2	29	63
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego ²⁵⁾		199	1146

W 2024 r. najwięcej zachorowań zarejestrowano w I i IV kwartale, natomiast w bieżącym roku sprawozdawczym w I kwartale.

2. Borelioza

W bieżącym roku sprawozdawczym zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na boreliozę. W 27 przypadkach wystąpiły objawy skórne, a w jednym neurologiczne. 2 osoby były hospitalizowane.

W 2024 r. zarejestrowano 13 przypadków zachorowań na boreliozę. W 12 przypadkach wystąpiły objawy skórne, a w jednym stawowe. Wszystkie osoby były leczone ambulatoryjnie.

3. Zapobieganie wścieklźnie

W roku sprawozdawczym odnotowano wzrost ilości osób zakwalifikowanych do szczepień przeciwko wścieklźnie. W 2025 r. zakwalifikowano 14 osób, natomiast w roku poprzednim 11 osób. W bieżącym roku sprawozdawczym u 2 osób zrezygnowano z podania 4 dawki ze względu na ujemne wyniki obserwacji u zwierząt.

4. Zgony spowodowane chorobami zakaźnymi

W 2025 r. zarejestrowano 5 zgonów z powodu choroby zakaźnej:

- 3 przypadki spowodowane grypą,
- 1 przypadek wywołany biegunką i zapaleniem żołądkowo-jelitowym o przypuszczalnie zakaźnej etiologii,
- 1 przypadek wywołany zakażeniem *Streptococcus Pneumoniae* (zapalenie płuc).

W roku 2024 zarejestrowano 6 zgonów z powodu choroby zakaźnej:

Porównując do lat ubiegłych zauważalny jest spadek ilości zgonów na choroby zakaźne i większe zróżnicowanie czynników je wywołujących. Większość zgonów odnotowano tak jak w latach ubiegłych w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia.

5. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizowane są w 16 placówkach służby zdrowia na terenie powiatu śremskiego. Szczepienia prowadzone były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. W roku 2025 kontynuowano na terenie powiatu śremskiego w ramach programu „Szczepienia w szkołach przeciwko HPV” zaszczepiono 336

dzieci 2 dawką i 9 dzieci 1. dawką. Do udziału w programie zgłosiły się 2 placówki służby zdrowia - Przychodnie Lekarza Rodzinnego oraz 13 szkół.

W 2025 r., zarejestrowano 2 Niepożądane Odczyny Poszczepienne: 1 po podaniu szczepionki BCG i 1 po MMR. Obydwa przypadki zakwalifikowano jako łagodne. Natomiast w poprzednim roku sprawozdawczym zarejestrowano jeden Niepożądany Odczyn Poszczepienny, po podaniu szczepionki Hexacime, który został zakwalifikowany jako łagodny.

Obserwuje się ciągły wzrost osób uchylających się od szczepień ochronnych. W porównaniu do poprzedniego roku sprawozdawczego, w 2025 r. zarejestrowano o 145 dzieci więcej.

W celu zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat szczepień ochronnych realizowano działania edukacyjne w Szkole Rodzenia działającej w Szpitalu Powiatowym w Śremie, dla młodzieży pełnoletniej szkół średnich oraz zorganizowanych grup seniorów. Ponadto w ramach akcji „Biała sobota” zorganizowanej w galerii handlowej zachęcano do szczepień zalecanych oraz omawiano z osobami zainteresowanymi profilaktykę chorób od kleszczowych.

6. Ogniska zakażeń szpitalnych

W 2025 r., w Szpitalu Powiatowym w Śremie zarejestrowano jedno 10-osobowe ognisko wywołane nieznanym czynnikiem (biegunka o prawdopodobnie zakaźnej etiologii). W związku z zachorowaniami zdecydowano o wstrzymaniu przyjęć na oddział do czasu zamknięcia ogniska. W roku 2024 zarejestrowano jedno ognisko zakażeń szpitalnych w Szpitalu Powiatowym w Śremie. U dwóch pacjentów stwierdzono *Clostridium difficile*.

7. Podsumowanie

- 1) Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie sytuację epidemiologiczną w bieżącym roku sprawozdawczym można uznać za stabilną.
- 2) Zaobserwowano wzrost zachorowań na Boreliozę, co jednoznacznie wskazuje na potrzebę dalszej realizacji działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie chorób przenoszonych przez kleszcze.
- 3) Istnieje potrzeba wzmocnienia współpracy z placówkami służby zdrowia w zakresie realizacji szczepień ochronnych w związku ze wzrostem liczby osób

uchylających się od szczepień ochronnych, a także kontynuację edukacji różnych grup społeczeństwa w zakresie szczepień obowiązkowych i zalecanych.

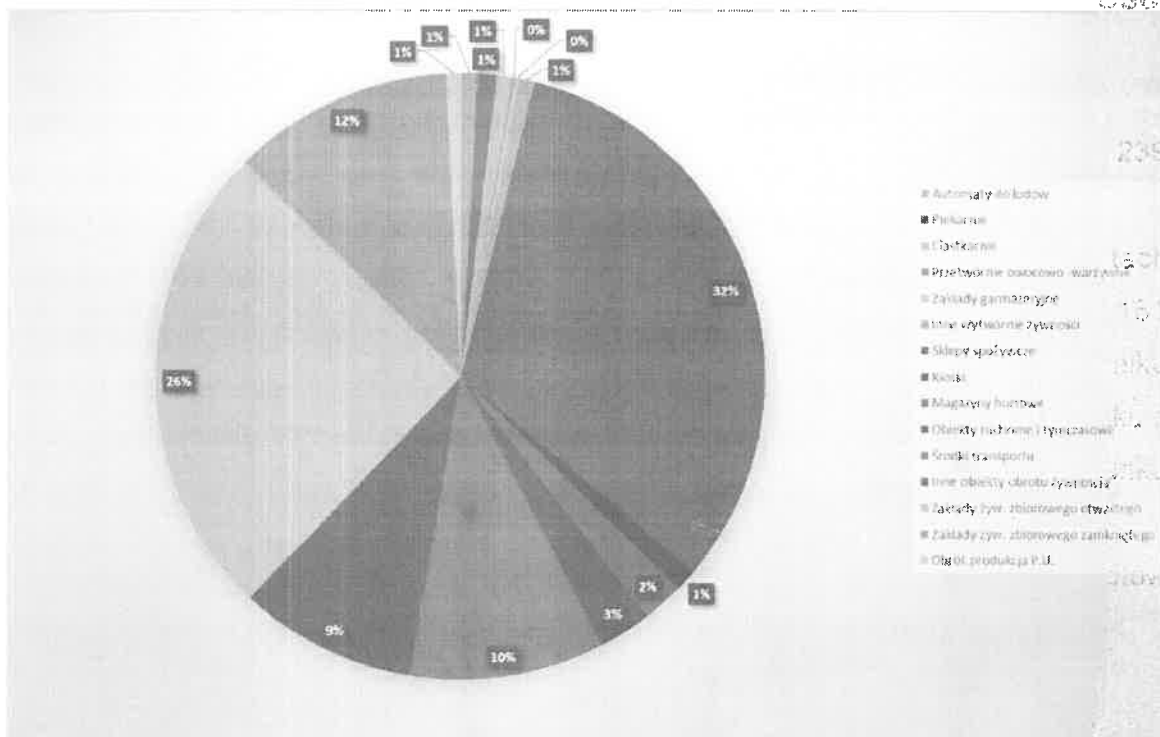
- 4) Należy kontynuować współpracę z zespołami do spraw zakażeń wewnątrzszpitalnych w zakresie zapobiegania zakażeniom na terenie tych placówek.

III. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności i Żywienia.

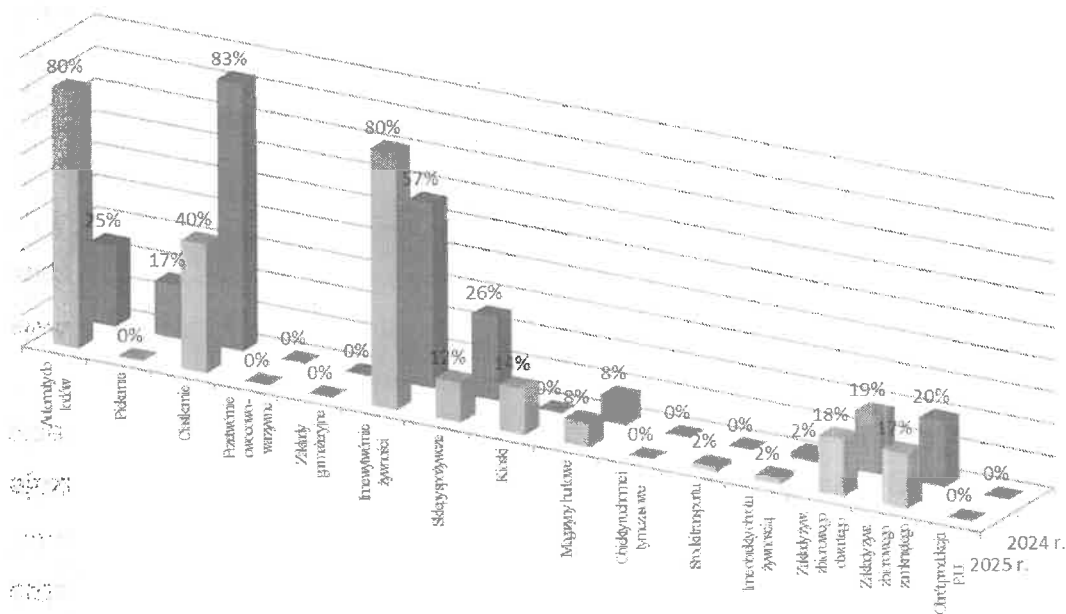
1. W roku 2025 na obszarze powiatu śremskiego nadzorem objęto 239 zakładów produkcji i obrotu żywności, żywienia i przedmiotów użytku

W ewidencji znajduje się 781 obiektów według. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 290 kontroli (wskaźnik częstotliwości kontroli 0,37) z czego w 161 obiektach dokonano oceny zgodnie z obowiązującymi arkuszami. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w 35 obiektach. W związku z nieprawidłowym stanem sanitarnym wydano 20 decyzji administracyjnych. W stosunku do osób winnych uchybień sanitarnych nałożono 1 mandat na sumę 400,00 zł. W trakcie kontroli pobrano do badań 148 prób środków spożywczych i przedmiotów użytku, prób nie zakwestionowano.

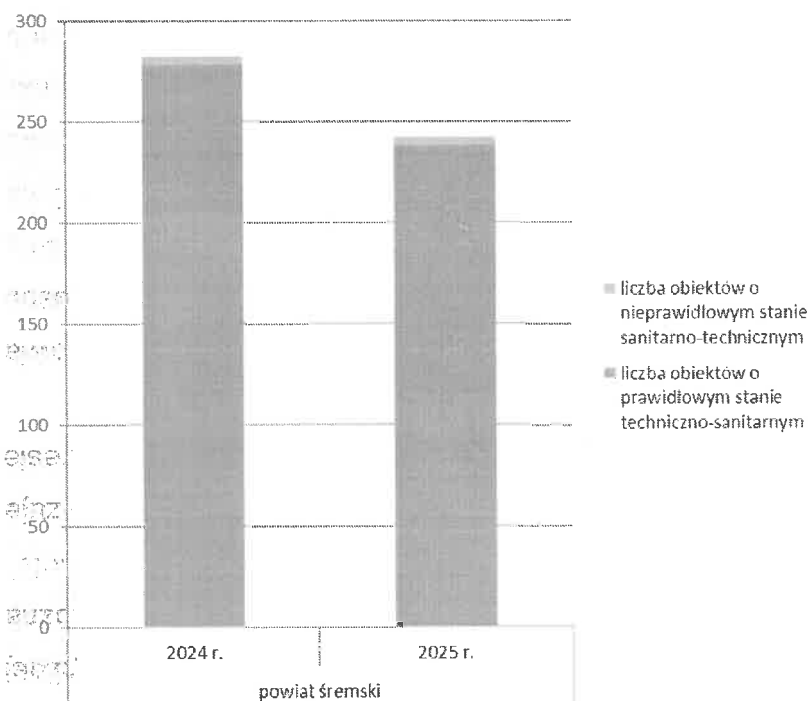
Wykres nr 1 Rodzaje obiektów żywności i żywienia objętych kontrolą sanitarną w 2025 r.

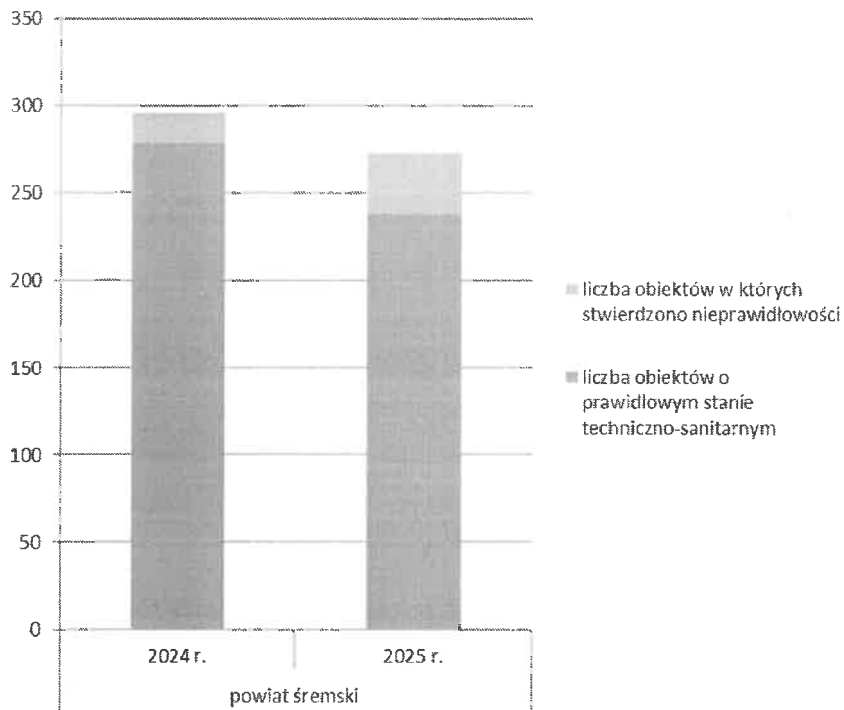
Wykres nr 2 Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarno-technicznym niezgodnym z wymaganiami 2024 r. – 2025 r.

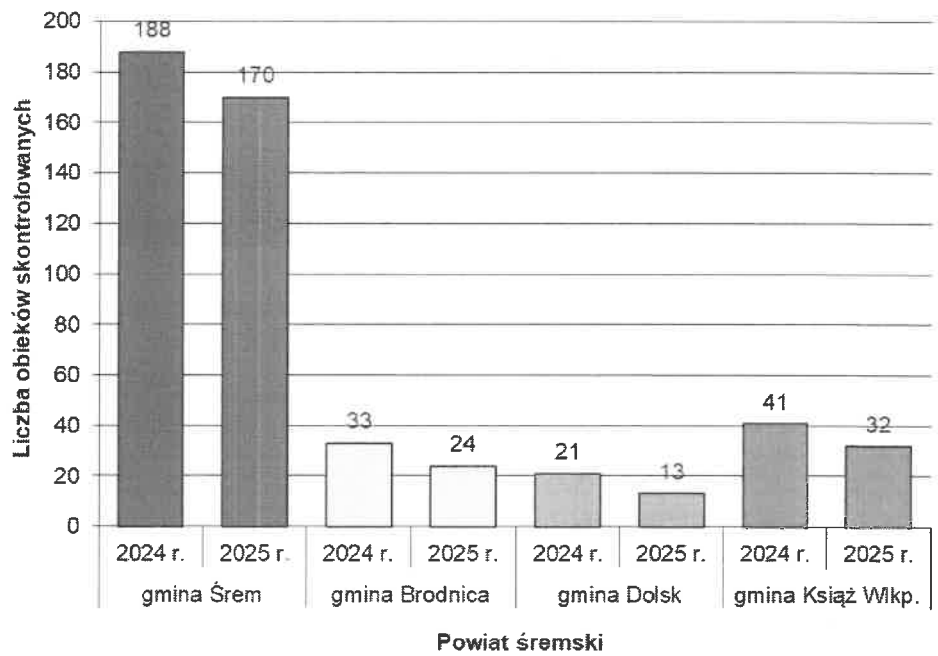
Wykres nr 3 Stan sanitarny skontrolowanych obiektów 2024 r. – 2025 r.

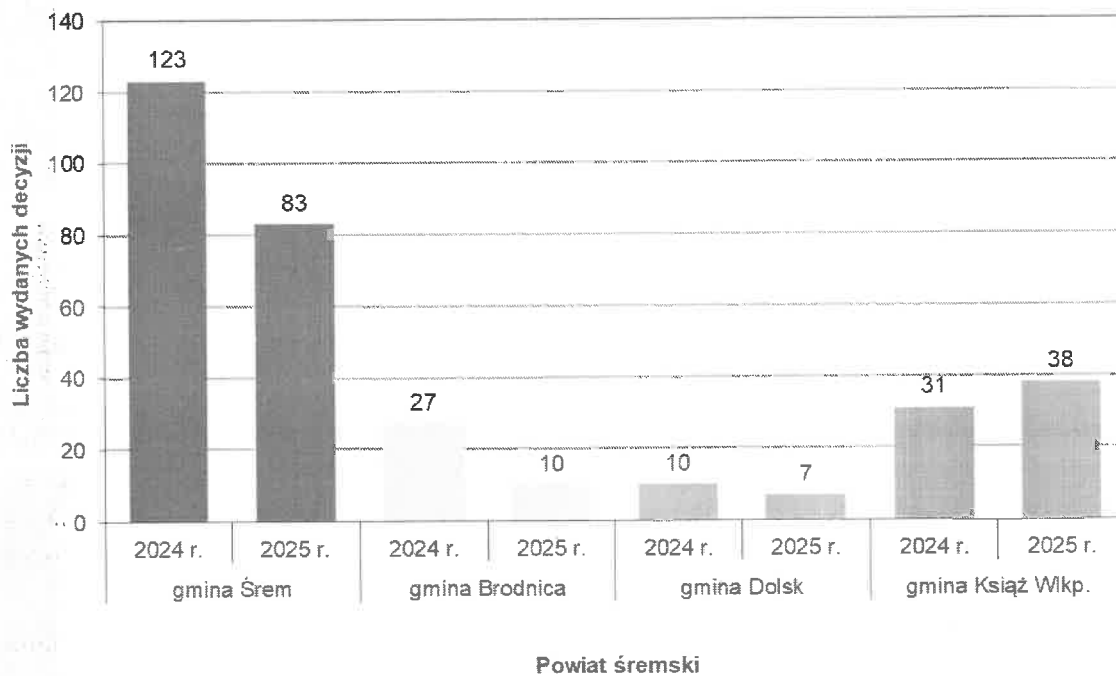
Wykres nr 4 Liczba obiektów objętych kontrolą stanu sanitarnego 2024 r. – 2025 r.

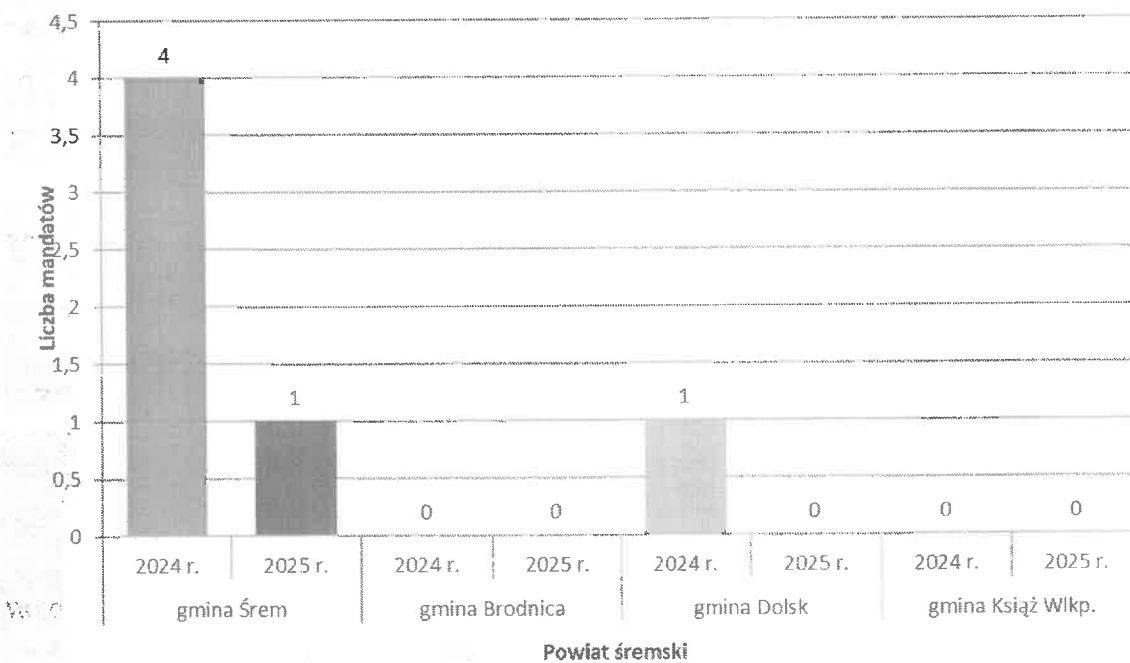
Wykres nr 5 Liczba obiektów skontrolowanych w poszczególnych gminach 2024 r. - 2025 r.

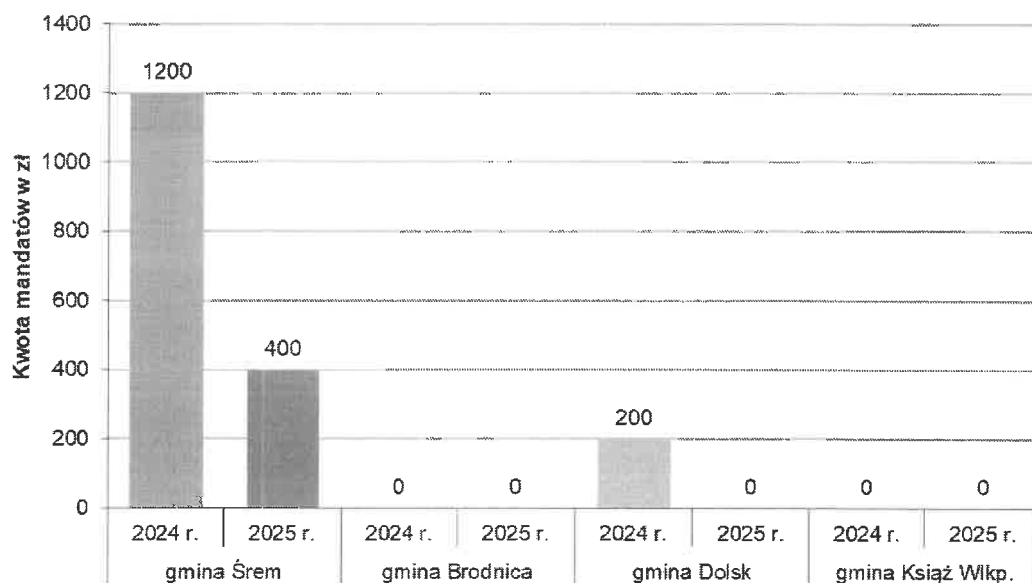
Wykres nr 6 Liczba wydanych decyzji 2024 r. – 2025 r.

Wykres nr 7 Liczba nałożonych mandatów 2024 r. – 2025 r.

Wykres nr 8 Kwota mandatów nałożonych w latach 2024 r. – 2025 r.

Powiat śremski

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pracy ds. Higieny Żywności i Żywienia PSSE w Śremie sprawowali nadzór nad 782 obiektami:

- 400 obiektów zaliczono do niskiej kategorii ryzyka,
- 353 obiektów zaliczono do średniej kategorii ryzyka,
- 29 obiektów zaliczono do wysokiej kategorii ryzyka.

Kontrolę przeprowadzono w 239 obiektach.

Ocenę zgodnie z obowiązującymi w roku sprawozdawczym arkuszami oceny zakładu przeprowadzono w 161 obiektach.

Przeprowadzone kontrole obiektów wykazały, iż:

- system HACCP wdrożono w 287 obiektach,
- dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej wdrożono w 782 obiektach.

W roku sprawozdawczym wydano 138 decyzje merytoryczne w tym:

- 20 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego,
- 7 decyzji przedłużających termin wykonania,
- 7 decyzji umarzających wszczęte postępowanie,
- 61 decyzji zatwierdzających,
- 38 decyzji wykreślających zakłady z rejestru,

— 2 decyzje o odmowie zmiany terminu nałożonych obowiązków,
— 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakład,
— 2 decyzje stwierdzające wygaśnięcie decyzji nakazującej,
oraz 79 decyzji rachunkowych.

Ponadto wydano:

— 6 upomnień,
— 32 postanowienia, w tym 1 postanowienie o nałożeniu grzywny, 1 o sprostowaniu błędu, 1 o uzupełnieniu decyzji oraz 29 o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy,
— 1 tytuł wykonawczy,

Nałożono 1 mandat na kwotę 400,00 zł (w sklepie spożywczym).

W roku sprawozdawczym pobrano do badania ogółem 148 prób, w tym 146 prób środków spożywczych i 2 próby przedmiotów użytku. Prób nie zakwestionowano.

2. System RASFF

W związku z powiadomieniami o niebezpiecznych środkach spożywczych i przedmiotach użytku w systemie RASFF przeprowadzono 9 kontroli w celu monitorowania sposobu postępowania podmiotów gospodarczych z tą żywnością.

W ramach realizacji zadań nadzoru nad bezpieczeństwem żywności przeprowadzono kontrole w obiektach prowadzących działalność w zakresie małej gastronomii oraz obiektach żywienia zbiorowego. Czynności kontrolne obejmowały ocenę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia, a także weryfikację przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz wdrożenia i stosowania systemu HACCP. W toku działań nie nałożono mandatów karnych. W kilku przypadkach wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje - zarówno merytoryczne, jak i opłatowe - w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wymagającymi działań naprawczych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w większości obiektów przestrzegane są podstawowe wymagania sanitarno-higieniczne. W 2025 r. oceniono oznakowanie 10 suplementów diety. Ocenione oznakowanie pobranych suplementów diety nie było kwestionowane.

Ponadto pobrano do badań:

6 próby suplementów diety:

- 5 prób „Len mielony” Suplement diety. Producent: Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich - Państwowy Instytut Badawczy, ul. Wojska Polskiego 71B, 60-630 Poznań,
- 1 próba „Omega 3-6-9”essensey Suplement diety. Producent: Trec Nutrition sp. z o.o., ul. inż. Śmidowicza 48, 81-127 Gdynia, Poland

oraz 1 próbę preparatu do dalszego żywienia niemowląt - kierunek ocena znakowania:

- „Bobovita kaszka mleczno-zbożowa kakao po 12 miesiącu”. Producent: Nutricia Polska Sp.z o.o., ul. Bobrowiecka 8, 00-728 Warszawa.

Pobrane próby w zakresie badań mikrobiologicznych jak i fizykochemicznych nie budziły zastrzeżeń. Ocenione oznakowanie pobranych suplementów diety nie było kwestionowane.

3. Najczęściej występujące niezgodności podczas przeprowadzanej oceny obiektów to:

- 1) W obiektach obrotu żywnością – zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach kontrolowanych placówek, zniszczone z odpryskami farby ościeżnice oraz drzwi w pomieszczeniach kontrolowanych, ubytki w płytkach na podłodze w pomieszczeniach sklepów.
- 2) W zakładach żywienia zbiorowego otwartego – zniszczone z ubytkami malatury ścian i sufitów pomieszczeń lokali, popękane płytki oraz ubytki w płytkach na podłodze, niesprawną wentylacją, zniszczone ościeżnice drzwi.
- 3) Mała gastronomia - zniszczone malatury ścian i sufitów w pomieszczeniach, popękane płytki oraz ubytki w płytkach na podłodze, zniszczone ościeżnice.
- 4) Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego - zniszczona z ubytkami malatura ścian w pomieszczeniu wydawki oraz w przedsionku ubikacji dla personelu, drzwi prowadzące do pomieszczenia socjalnego oraz z pomieszczenia wydawki na salę żłobkową noszące ślady zużycia technicznego, brak ciepłej wody w umywalce w przedsionku ustępowym dla pracowników.

4. Obiekty żywienia w jednostkach systemu oświaty

- 1) Pod nadzorem znajduje się 7 żłobków, w których wydawane są posiłki

- 1) dostarczane przez firmy cateringowe oraz przygotowuje się na bieżąco mleko dla dzieci z gotowych preparatów mleka następnego. Skontrolowano 7 obiektów. Stwierdzono występujące nieprawidłowości: zniszczona z ubytkami malatura ścian w pomieszczeniu wydawki oraz w przedsionku ubikacji dla personelu, drzwi prowadzące do pomieszczenia socjalnego oraz z pomieszczenia wydawki na salę żłobkową noszące ślady zużycia technicznego, brak ciepłej wody w umywalce w przedsionku ustępowym dla pracowników.
- 2) Na zarejestrowanych 13 stołówek szkolnych kontrolę przeprowadzono w 7 placówkach. Ocenę stanu sanitarno-technicznego dokonano w 4 obiektach. Ogółem przeprowadzono 8 kontroli. W 5 stołówkach prowadzone było pełne żywienie od „surowca do gotowej potrawy”. Siedem stołówek prowadzi wydawanie posiłków dowożonych w termosach przez firmy cateringowe. W 1 stołówce szkolnej skontrolowano jadłospis dekadowy – uwag nie wniesiono.
- 3) W grupie stołówki w bursach i internatach zarejestrowany jest 1 obiekt. Przeprowadzono 1 kontrolę.
- 4) Na 27 stołówek przedszkolnych – kontrolę przeprowadzono w 14 obiektach. Dokonano oceny zgodności z obowiązującymi arkuszami w 9 obiektach. Ogółem przeprowadzono 14 kontroli. W przedszkolach najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły: ubytki w płytkach/malaturach na ścian, sufitów, częściowo zniszczona łuszcząca się malatura na drzwiach i ościeżnicach na zapleczu kuchni, zniszczona, łuszcząca się farba stolarki okiennej. W 12 będących pod nadzorem stołówkach przedszkolnych prowadzone było pełne żywienie, w 15 prowadzono żywienie w formie cateringu. W 1 przedszkolu obiady dowożone są przez firmę cateringową, a śniadania są przygotowywane w stołówce na miejscu z gotowych produktów kupowanych w pobliskim sklepie. W 15 przedszkolach (na 27 obiektów) wydawane są posiłki dostarczane wyłącznie przez firmę cateringową. W 2 stołówkach przedszkolnych skontrolowano jadłospisy dekadowe – uwag nie wniesiono.
- 5) W grupie obiektów wczasowych jest 1 stołówka czynna przez cały rok, która prowadzi żywienie uczestników obozów w okresie wakacji letnich i zimowych, zakład przygotowuje posiłki dla przedszkoli w ramach cateringu oraz zajmuje się organizowaniem imprez okolicznościowych - zaliczono ją do średniej

kategorii ryzyka. W ciągu roku przeprowadzono 1 kontrolę. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości. W zakładzie zostały wdrożone procedury GHP/GMP oraz system HACCP. Skontrolowano jadłospis dekadowy – jadłospis układany jest prawidłowo.

W roku sprawozdawczym 2025 na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie nie odnotowano ognisk zatruc pokarmowych lub zatruc grzybami.

5. Podsumowanie

- 1) Bezpieczeństwo produktów w badaniach laboratoryjnych: W 2025 roku pobrano do badania 148 prób (w tym 146 prób żywności i 2 przedmioty użytku), z których żadna nie została zakwestionowana. Pozytywne wyniki uzyskano również przy badaniu tłuszczów smażalniczych OLEOTEST-em w piekarniach i ciastkarniach oraz w małej gastronomii.
- 2) Stan sanitarno-techniczny obiektów wymaga poprawy: najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w różnych kategoriach zakładów były zniszczone malatury ścian i sufitów, uszkodzone ościeżnice oraz ubytki w płytkach podłogowych.
- 3) Zauważa się tendencję do likwidowania małych sklepów spożywczych szczególnie w małych miejscowościach i wioskach.
- 4) Zauważa się powszechność wdrożenia systemów jakościowych: Dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej (GHP/GMP) została wdrożona we wszystkich 782 nadzorowanych obiektach. Natomiast system HACCP wdrożono w 287 obiektach. Pełne wdrożenie HACCP odnotowano m.in. w magazynach hurtowych, piekarniach oraz w żywieniu zbiorowym typu zamkniętego (100% placówek). Brak do wglądu w dokumentacji HACCP zdarzały się głównie w mniejszych zakładach, takich jak niektóre automaty do lodów.
- 5) Planuje się kontynuację działań edukacyjnych realizowanych w trakcie kontroli w zakresie dostosowania obowiązujących w placówce procedur GHP/GMP i HACCP do profilu i zakresu prowadzonej działalności.
- 6) W sezonie wakacyjnym kontynuowany będzie nadzór nad żywieniem w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży oraz obiektach małej gastronomii.

IV. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej.

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie przepisów krajowych: art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Jakość dostarczanej konsumentom wody powinna spełniać wymagania określone w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W 2025 roku w ewidencji PIS powiatu śremskiego znajdowało się 12 wodociągów. Spośród nich 11 to wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 wodociąg wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej należący do Ośrodka Szkolenia Sportowego FORREST w Brzedni (wodociąg ten nie zaopatruje w wodę mieszkańców, woda używana jest tylko na potrzeby własne ośrodka).

W 2025 roku skontrolowano wszystkie wodociągi ujęte w ewidencji.

Tab. 1.

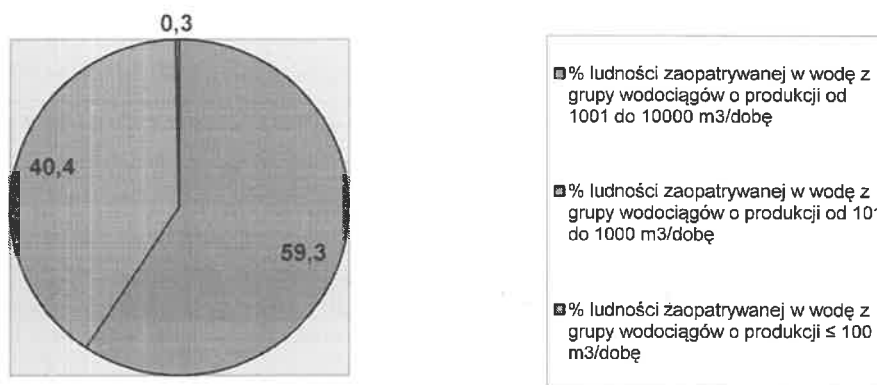
Podział wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu śremskiego w roku 2025

Podział wodociągów		Liczba urządzeń dostarczających wodę	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem		11	60 772
Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	≤100	1	176
	101 - 1000	9	24 551
	1001 - 10000	1	36 045

Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie:

- wodociągi produkujące od 1001-10000 m³ wody na dobę to wodociąg publiczny Śrem,
- wodociągi produkujące od 101-1000 m³ wody na dobę to wodociągi publiczne: Dąbrowa, Dolsk, Gaj, Konarzyce, Książ, Mchy, Nochowo, Piotrowo, Wieszczyzyn,
- wodociągi produkujące ≤100 m³ wody na dobę to wodociąg publiczny Orkowo.

Najwięcej mieszkańców w powiecie śremskim zaopatrywanych jest w wodę z 1 wodociągu z grupy produkującej od 1001-10000 m³ wody na dobę – ok. 59,3%. Z 9 wodociągów z grupy wodociągów o produkcji wody od 101-1000 m³ wody na dobę korzysta ok. 40,4% mieszkańców, a z 1 wodociągu z grupy wodociągów o produkcji wody ≤ 100 m³ wody na dobę korzysta ok. 0,3% mieszkańców.

Procent mieszkańców korzystających z wodociągów w poszczególnych grupach w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie.

Badania jakości wody do spożycia przez ludzi prowadzono w laboratoriach PIS oraz w innych laboratoriach posiadających udokumentowany system jakości wody, zatwierdzony przez PIS

Na terenie powiatu śremskiego badania laboratoryjne zarówno w ramach nadzoru jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej jak i w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych wykonywały te same laboratoria co w roku ubiegłym. Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne przygotowują i przedstawiają do uzgodnienia Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Śreмі harmonogram prowadzenia badań oraz na bieżąco przekazują wyniki tych badań. W roku 2025 wszystkie badania w zakresie kontroli wewnętrznej wykonywane były przez Laboratorium AQUANET sp. z o.o. w Poznaniu ul. Dolna Wilda 126.

Na podstawie otrzymanych wyników badań wody nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody, z wyjątkiem 2 wodociągów: wodociągu publicznego w Piotrowie na terenie gminy Brodnica oraz wodociąg publiczny w Dolsku, gmina Dolsk.

Wodociąg publiczny w Piotrowie – w próbie wody pobranej w dniu 19.08.2025 r. w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono zawartość manganu wynoszącą 90 µg/l (norma 50 µg/l). Przekroczenie to nie ma negatywnego wpływu na zdrowie

konsumentów, może jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody takie jak mętność czy barwa.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał decyzje administracyjne zobowiązujące do podjęcia działań naprawczych celem przywrócenia właściwych parametrów wody do spożycia oraz komunikat o jakości wody.

W ramach prac naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne ograniczono prędkość filtracji wody przez złożę oraz dokonano zmiany w sterowaniu stacją i zmieniono fitocykl płukania filtrów, założono, że czas potrzebny na wpracowanie się złoża i uzyskanie efektu w postaci obniżenia manganu to 4 - 6 tygodni; po tym czasie uzyskano zmniejszenie się manganu do 50 μl w wodzie podawanej do sieci oraz 67 μl i 68 μl na końcówkach sieci. W związku z tym w dalszym ciągu prowadzone są działania naprawcze, które zdaniem producenta wody mogą potrwać 4-8 tygodni.

Wodociąg publiczny w Dolsku - w próbie wody pobranej w dniu 07.10.2025 r. w ramach kontroli urzędowej stwierdzono mętność 1,4 NTU, w badaniu powtórzonym w dniu 14.11.2025 r. mętność wynosiła 1,9 NTU (zalecany zakres wartości dla mętności wynosi 1,0 NTU). Przekroczenie to nie ma negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, może jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody takie jak mętność czy barwa oraz powodować brunatne zabarwienia armatury lub przebarwienia bielizny podczas prania). Poprawę jakości wody stwierdzono w badaniu wykonanym w dniu 04.11.2025 r. w ramach kontroli wewnętrznej, w którym stwierdzono mętność 0,55 NTU.

Ponadto w próbie wody pobranej w dniu 28.10.2025 r. w ramach kontroli wewnętrznej z 1 końcówki sieci stwierdzono liczbę bakterii grupy coli 35 jtk w 100 ml (norma 0 jtk w 100ml). Przekroczenie to wskazywało na możliwość negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów. W wodzie pobranej w dniu 03.11.2025 r. w ramach kontroli urzędowej na stacji uzdatniania wody i 4 końcówkach sieci stwierdzono poprawę jakości wody – liczba bakterii grupy coli wynosiła 0 jtk w 100 ml, ale stwierdzono ogólną liczbę mikroorganizmów w temperaturze 22°C >300 jtk w 1 ml na jednej z końcówek sieci (w rozporządzeniu zaleca się, aby ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22°C w kranie u konsumenta nie przekraczała 200 jtk w 1 ml wody). Przekroczenie to nie ma negatywnego wpływu na zdrowie konsumentów, jednakże

woda stosowana do picia oraz przygotowania posiłków, mycia spożywanych na surowo warzyw i owoców, mycia zębów, mycia naczyń, kąpeli noworodków i niemowląt wymagała przegotowania. Ze względu na brak stabilności wody, w związku z prowadzonymi działaniami naprawczymi woda była monitorowana w ramach kontroli wewnętrznej w zakresie parametrów mikrobiologicznych na stacji uzdatniania wody i 4 końcówkach sieci w dniach: 13, 17 i 20.11.2025 r. W próbach pobranych na 2 końcówkach sieci w dniu 13.11.2025 r. oraz na 1 końcówce sieci w dniu 17.11.2025 r. stwierdzono ogólną liczbę mikroorganizmów w temperaturze 22°C >300 jtk w 1 ml. W dniu 20.11.2025 r. w żadnej pobranej próbce wody nie stwierdzono przekroczeń.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie:

- w dniu 22.10.2025 r. wystosował pismo w trybie art. 30 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej informujące, o stwierdzonych przekroczeniach dotyczących mętności oraz zobowiązał administratora ww. wodociągu do przekazania informacji o działaniach naprawczych, potwierdzonych wynikami badań wody,
- w dniu 22.10.2025 r. wydał komunikat o jakości wody,
- w dniu 31.10.2025 r. wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody i nakaz wprowadzenia zakazu spożywania wody,
- w dniu 31.10.2025 r. wydał komunikat o braku przydatności wody,
- w dniu 06.11.2025 r. zmienił treść komunikatu na przydatność wody do spożycia po przegotowaniu dla miejscowości Małachowo oraz uchylił komunikat z dnia 31.10.2025 r.,
- w dniu 12.11.2025 r. wydał komunikat o przydatności wody do spożycia po przegotowaniu dla całej sieci wodociągowej,
- w dniu 25.11.2025 r. uchylił komunikaty z dnia 12.11.2025 r. i 22.10.2025 r.

W ramach prac naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne: filtr nr 2, który uległ awarii został wyłączony z eksploatacji, dokonano wizji lokalnej przestrzeni filtra i stwierdzono wypłukanie ok. 80% złoża filtracyjnego z jednej sekcji. Złożono zapytanie ofertowe dotyczące wykonania działań naprawczych. Szacowany okres zakończenia prac oraz wdrożenia filtra do pracy to ok. 2-3 miesięcy. Do tego czasu stacja pracuje na jednym sprawnym filtrze, jakość wody odpowiada warunkom rozporządzenia.

Ponadto, w związku z przekroczeniami parametrów mikrobiologicznych wprowadzono stałe chlorowanie wody, dezynfekcje i płukanie sieci, zwiększenie częstotliwości płukania filtra na stacji uzdatniania wody, regularne badanie wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych.

W roku 2025 wydano 112 ocen jakości wody z poszczególnych wodociągów w tym 109 ocen w których stwierdzano przydatność wody do spożycia przez ludzi, 1 ocenę, w której stwierdzono brak przydatności wody do spożycia (wodociąg publiczny w Dolsku) oraz 3 oceny stwierdzające warunkowa przydatność wody do spożycia (wodociąg publiczny w Dolsku – 1 dotyczyła przekroczonej mętności i 1 dotyczyła przekroczonej liczby mikroorganizmów w temperaturze 22°C oraz wodociąg publiczny w Piotrowie – 1 dotyczyła przekroczonego manganu).

Poza wyżej opisanymi przekroczeniami w badanych próbach wody stwierdzano jedynie: pojedyncze bakterie grupy coli na końcówkach sieci, nieznacznie podwyższoną mętność wody lub zawartość żelaza i manganu oraz podwyższoną zalecaną ogólną liczbę mikroorganizmów w temperaturze 22°C. W wykonanych badaniach kontrolnych nie stwierdzano przekroczeń.

Podsumowanie.

- 1) W roku 2025 Państwowa Inspekcja Sanitarna na bieżąco kontrolowała i sprawdzała czy przedsiębiorstwa wodociągowe realizują badania próbek wody przeznaczonej do spożycia zgodnie z ustalonym harmonogramem. Ponadto prowadziła kontrolę jej jakości w zakresie zgodnym z obowiązującymi wymaganiami.
- 2) Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.
- 3) Liczba wodociągów, w którym woda na koniec roku oceniono została jako warunkowo przydatna do spożycia, w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła o 1 (wodociąg publiczny w Piotrowie).
- 4) W sytuacji przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody wydawano komunikaty dotyczące zasad jej użytkowania. Informacje te były przekazywane m.in. władzom samorządowym, w celu poinformowania mieszkańców, a także publikowane na stronach internetowych Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Śremie oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

2.1. Domy Pomocy Społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdują się 3 obiekty:

- Dom Pomocy Społecznej Śrem ul. Farna 16.
- Dom Pomocy Społecznej Psarskie ul. Owocowa 8.
- Całodobowy Dom Opieki w Szołdrach gm. Brodnica.

Liczba obiektów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

W roku 2025 nadzorem sanitarnym objęto 2 Domy Pomocy Społecznej, w których przeprowadzono 2 kontrole. Zakres kontroli obejmował m.in.: stan sanitarno-techniczny i higieniczny pomieszczeń oraz wyposażenia, jakość wody w obiektach (w tym wody ciepłej w związku z zagrożeniem zakażenia bakteriami z rodzaju *Legionella* sp.), gospodarkę odpadami, czystość i dezynfekcję, postępowanie z bielizną.

W każdym ze skontrolowanych domów pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości w rodzaju przybrudzonych ścian, ubytków malatury lub zniszczonych futryn drzwi w niektórych ze skontrolowanych pomieszczeń. W obu obiektach prace remontowo – malarskie prowadzone są na bieżąco, w miarę posiadanych możliwości przez własny personel lub firmę zewnętrzną zgodnie z opracowanymi harmonogramami oraz w miarę potrzeb. Podczas kontroli ustalono z Dyrektorami obiektów, że do końca roku sprawozdawczego przedstawią harmonogramy prac wykonanych w roku 2025 r. i planowanych do wykonania w roku następnym, z uwzględnieniem nieprawidłowości opisanych w protokołach. Otrzymano pisma, w których Dyrektorzy DPS poinformowali o wykonanych pracach w części pomieszczeń oraz o zaplanowanych do wykonania pracach na 2026 rok (DPS Psarskie) oraz o wykonaniu wszystkich wskazanych prac (DPS Śrem ul. Farna).

W żadnym ze skontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości.

W 2025 roku, podobnie jak w latach poprzednich, kontrolowano jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej obiektów. We wszystkich obiektach zarządzający wykonali badania w ramach kontroli wewnętrznej. Ponadto w 2 Domach Pomocy Społecznej próbki wody pobrano w ramach kontroli urzędowej. W jednym obiekcie (DPS Psarskie) stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej liczby bakterii z rodzaju *Legionella*. W obiekcie zostały podjęte działania naprawcze.

Podczas kontroli pracownicy Państwowej Inspekcji sanitarnej prowadzili również działania informacyjno-edukacyjne, w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców DPS. Działania dotyczyły m.in. zapewnienia odpowiedniej jakości wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynku.

2.2. Noclegownie dla bezdomnych.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdują się 2 obiekty. Liczba obiektów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie.

W roku 2025 nadzorem sanitarnym objęto 2 obiekty, w których przeprowadzono 2 kontrole. W żadnym ze skontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

2.3. Hotele, inne obiekty świadczące usługi turystyczne

W roku 2025 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowało się 16 obiektów w tym: 3 hotele, 2 pola biwakowe, 7 innych obiektów świadczących usługi noclegowe, 4 obiekty agroturystyki. Liczba obiektów w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Kontrolą objęto 7 obiektów (w tym: 2 hotele, 1 pole biwakowe, 3 inne obiekty świadczące usługi noclegowe, 1 obiekt agroturystyki), w których przeprowadzono 7 kontroli.

Stan sanitarno-techniczny żadnego z ww. obiektów, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń – prace remontowo-modernizacyjne przeprowadzane są sukcesywnie, przez właścicieli obiektów. Nie stwierdzono również uchybień sanitarnych w zakresie utrzymania bieżącej czystości. Wszystkie obiekty podobnie jak w roku poprzednim został oceniony pozytywnie.

Zakres kontroli obejmował zagadnienia dotyczące: zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, czystości i porządku w obiektach i otoczeniu, właściwej dezynfekcji pomieszczeń, urządzeń i sprzętów, postępowania z bielizną czystą i brudną, bezpiecznego usuwania odpadów stałych i płynnych, przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Podczas kontroli pracownicy PIS przeprowadzali działania edukacyjno-informacyjne, zwracając w szczególności uwagę na potrzebę wykonywania badań ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju legionella, informując także o zagrożeniach związanych z jej obecnością.

2.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej.

W roku 2025 w ewidencji znajdowało się 194 obiektów, które świadczyły usługi fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu, solarium i odnowy biologicznej (w 2024 roku – 157). Kontroli poddano 53 obiektów (27,3%), w 2024 roku – 58 (37%). Negatywnie oceniono 1 (0,5%) z nich, w 2024 roku – 1 (0,6%).

Największą grupę wśród zakładów ujętych w ewidencji stanowią zakłady fryzjerskie i barberskie, natomiast najmniejszą zakłady piercingu. Większość obiektów z tej grupy to małe zakłady, w których usługi świadczy 1 osoba, najczęściej właściciel.

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	% skontrolowanych obiektów
Kosmetyczne (z naruszeniem ciągłości tkanki)	33	13	39,4
Kosmetyczne (bez naruszenia ciągłości tkanki)	66	17	25,8
Fryzjerskie i barberskie	73	17	23,3
Tatuażu	5	2	40,0
Piercingu	1	1	100,0
Solarium	10	2	20,0
Odnowy biologicznej	6	1	16,7
	194	53	27,3

Wśród zakładów ujętych w ewidencji przeważały zakłady fryzjerskie i barberskie (37,6%), najmniej liczną grupę stanowiły zakłady tatuażu (2,6%) i zakłady piercingu (0,5%). W stosunku do roku poprzedniego obserwuje się wzrost liczby zakładów kosmetycznych, głównie są to małe zakłady kosmetyczne wykonujące usługi manicure.

W roku 2025, podobnie jak w roku poprzednim kontrole prowadzone były w oparciu o wymagania sanitarne wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2025 r. 1675). We wszystkich skontrolowanych zakładach pomieszczenia i wyposażenie utrzymane było we właściwym stanie sanitarno-porządkowym. Zastrzeżenia budził jedynie stan sanitarno-techniczny w jednym ze skontrolowanych obiektów, w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 1 decyzję administracyjną. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno-technicznego ściany w pomieszczeniu sanitarnym. W pozostałych skontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny, w chwili kontroli nie budził zastrzeżeń. Prace remontowe przeprowadzane

są sukcesywnie, w miarę potrzeb przez właścicieli obiektów. W związku z powyższym 1 obiekt został oceniony jako zły.

Podczas kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne.

2.5. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W sezonie kąpielowym 2025 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdowały się 4 kąpieliska raportowane do Komisji Europejskiej, te same co w latach poprzednich:

- kąpielisko nr 1 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko nr 2 na Jeziorze Jarosławskim,
- kąpielisko na Jeziorze Grzymisławskim w Śremie,
- kąpielisko nad Jeziorem Dolskim Wielkim pod nazwą „Plaża Miejska w Dolsku”.

W sezonie nie zostało zorganizowane żadne miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli.

W 2025 roku klasyfikację przeprowadzono we wszystkich kąpieliskach – klasyfikacja przeprowadzana jest w kąpieliskach, które funkcjonowały przez kolejne cztery sezony kąpielowe. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach oceniono jako doskonałą.

Ponadto dokonywano bieżącej oceny jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody wykonywanych przez organizatorów kąpielisk w ramach kontroli wewnętrznej lub w ramach kontroli urzędowej oraz wizualnej oceny jakości wody.

W trakcie sezonu w 1 kąpielisku incydentalnie wystąpiło przekroczenie wskaźników mikrobiologicznych (Kąpielisko nr 1 na Jeziorze Jarosławskim). Wydano ocenę o nieprzydatności wody do kąpeli oraz wprowadzony był czasowy zakaz kąpeli.

Wykonano łącznie 19 badań jakości wody w kąpieliskach, w tym 5 w ramach kontroli urzędowej i 14 w ramach kontroli wewnętrznej. Państwowy powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał ogółem 19 bieżących ocen o jakości wody (w tym 1 o nieprzydatności wody do kąpeli) i 4 oceny sezonowe.

W sezonie letnim Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie prowadziła i aktualizowała internetowy serwis kąpieliskowy, który jest źródłem informacji na temat: lokalizacji kąpielisk, czasu trwania sezonu kąpielowego, bieżącej oceny jakości wody w kąpieliskach, informacji o zakazie kąpeli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz infrastrukturze. Link do serwisu kąpieliskowego umieszczony jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego (sk.gis.gov.pl). Dodatkowo, w trakcie trwania

sezonu na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie umieszczane były komunikaty o jakości wody do kąpiel. Ogółem umieszczono 7 komunikatów.

2.6. Pływalnie

W roku 2025 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie znajdował się 1 obiekt. W którym przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego. Obiekt oceniony został jako dobry. Również bieżący stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Ponadto dokonywano bieżącej oceny jakości wody na podstawie wyników badań próbek wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach kontroli urzędowej. Pobór i zakresy badania wykonywane były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, z wyjątkiem poborów w sierpniu, gdy w okresie od 04 do 28 sierpnia 2025 r. baseny były nieczynne z uwagi na przerwę technologiczną. W dniu 14.08.2025 r., przed ponownym uruchomieniem, woda została pobrana poza harmonogramem w pełnym zakresie.

Sprawozdania z badań na bieżąco przekazywane były do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, który dokonywał oceny jakości wody.

Ogółem zostało pobranych do badań 258 prób wody, w tym 39 prób do badań w ramach kontroli urzędowej oraz 219 prób do badań w ramach kontroli wewnętrznej. Przeprowadzone analizy sprawozdań z ww. badań pod względem mikrobiologicznym nie budziła zastrzeżeń. Stwierdzono jedynie przekroczenia w zakresie parametrów fizykochemicznych tj. chloroformu w 12 próbach (2 w wodzie z cyrkulacji basenu sportowego, 2 w wodzie w niecce basenu sportowego, 3 w wodzie z cyrkulacji basenu do nauki pływania, 2 w wodzie w niecce basenu do nauki pływania oraz po 1 w próbie w wodzie z systemu cyrkulacji brodzika z atrakcjami i hamowni oraz niecek brodzika z atrakcjami i hamowni zjeżdżalni). Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter krótkotrwały i ulegały poprawie po podjętych przez zarządzającego pływalnią działaniach naprawczych, co wykazywały kontrolne badania prób wody.

W dniu 12 stycznia 2026 r. została wydana „Zbiorcza ocena jakości wody na pływalni Śremskiego Sportu spółka z o.o. w Śremie ul. Staszica 1A za okres od 01 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. W wydanej ocenie stwierdzono, że jakość wody na pływalni spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone

w załącznikach nr 1 i nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Podsumowanie

- 1) Celem sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego osób z nich korzystających.
- 2) Zarówno w roku 2025 jak i w latach poprzednich wzrosła liczba nowych obiektów świadczących usługi w branży beauty.
- 3) Podczas kontroli pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania edukacyjno-informacyjne. Dotyczyły one m.in.: zagrożeń związanych z obecnością bakterii z rodzaju Legionella w instalacji wody ciepłej, właściwego użytkowania wentylacji i klimatyzacji, prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji oraz przestrzegania zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

3. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

3.1. Lecznictwo zamknięte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem 2024 nie uległa zmianie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie aktualnie pozostają 2 Szpitale - Szpital Powiatowy im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o. o., ul. Chełmońskiego 1, Śrem oraz Wielkopolski Ośrodek Reumatologiczny im. dr. Wiesława Romanowskiego w Śremie, ul. Mickiewicza 95, Śrem; ponadto 1 Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, ul. Promenada 7, Śrem i 1 Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy i Hospicjum Stacjonarne SALUS+ Sp. z o. o., ul. Chełmońskiego 1, Śrem.

Kontrolą objęto 4 obiekty, w których przeprowadzono ogółem 6 kontroli w tym:

4 kontrole kompleksowe,

1 kontrolę poborową w zakresie Legionella,

1 kontrolę sprawdzającą.

Skontrolowane obiekty spełniają wymogi zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

W Szpitalu Powiatowym im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o. o. po generalnym remoncie i przebudowie są Szpitalny Oddział Ratunkowy, Izba Przyjęć oraz Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna.

W trakcie remontu (podczas kontroli w październiku 2025 r.) był Oddział Urologiczny. Ponadto trwają prace remontowo-budowlane, po zakończeniu których powstanie Oddział Chemioterapii. W obiekcie przeprowadzono remont części klatek schodowych. Drobne prace remontowe prowadzone są na bieżąco według harmonogramu działań naprawczych.

Wszystkie obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągu publicznego w Śremie. Jakość wody z wodociągu publicznego w Śremie odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponadto we wszystkich obiektach zapewniono rezerwowe źródła zaopatrzenia w wodę.

Nie zgłaszano i nie stwierdzano długotrwałych przerw w dostępie do bieżącej wody ciepłej i zimnej.

W 2025 roku, podobnie jak w latach poprzednich, kontrolowano jakość ciepłej wody w instalacji wewnętrznej obiektów. We wszystkich obiektach zarządzający wykonywali badania w ramach kontroli wewnętrznej 2 razy w roku. Ponadto w Szpitalu w Śremie próbki wody pobrano w ramach kontroli urzędowej. W jednym obiekcie (Szpitalu w Śremie) stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej liczby bakterii z rodzaju Legionella. W obiekcie zostały podjęte działania naprawcze, w wyniku których uzyskano poprawę jakości wody.

Sprzątaniem i utrzymaniem porządku w obiektach zajmuje się personel zatrudniony na etacie. Nadzór nad utrzymaniem czystości i porządku w obiektach sprawują pielęgniarki epidemiologiczne i pielęgniarki naczelne. Okresowe szkolenia dla personelu sprzątającego w placówkach prowadzą pielęgniarki epidemiologiczne. Szpital Powiatowy w Śremie przy ul. Chełmońskiego 1 jest w trakcie wdrażania programu monitorowania czystości rąk. Od sierpnia 2025 r. szpital posiada szkoleniową lampę UV do nauki prawidłowej techniki dbania o higienę rąk. Nadzór nad monitorowaniem czystości sprawuje pielęgniarka epidemiologiczna.

Podczas kontroli nie stwierdzano uchybień w zakresie utrzymania czystości i porządku w placówkach oraz ich otoczeniu.

Wszystkie placówki (poza Zakładem Opiekuńczo-Lecznicznym, ul. Promenada 7, Śrem) brudną bieliznę przekazują do pralni usługowych. Zakład Opiekuńczo-Leczniczny w Śremie posiada własną pralnię zakładową z barierą higieniczną.

Placówki posiadają aktualne umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami transportowymi posiadającymi wymagane zezwolenia. Podczas kontroli nie stwierdzano uchybień sanitarnych w zakresie zbierania, oznakowania, magazynowania, przechowywania i transportu wewnętrznego odpadów medycznych.

We wszystkich obiektach przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.). W widocznych miejscach umieszczone są znaki graficzno-słowne informujące o zakazie palenia tytoniu i e-papierosów.

W placówkach zamkniętych ogółem wydano 2 decyzje (1 decyzję merytoryczną; 1 decyzję rachunkową) oraz 1 pismo z art. 30 ustawy o PIS.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie po zapoznaniu się z treścią protokołu kontroli dotyczącej Szpitala Powiatowego im. Tadeusza Malińskiego w Śremie Sp. z o. o., ul. Chełmońskiego 1, 63-100 Śrem, decyzją z dnia 21.11.2025 r. nakazał stronie postępowania usunąć stwierdzone nieprawidłowości techniczne oraz zainstalować posiadaną myjnię-dezynfektor z przeznaczeniem do mycia obuwia szpitalnego w terminie do dnia 31.12.2025 r. Termin wykonania nakazów został przedłużony do 28.02.2026 r.

3.2. Lecznictwo otwarte.

Liczba placówek w porównaniu z rokiem 2024 uległa zmianie. W roku 2025 powstały 2 obiekty, 4 obiekty zostały zlikwidowane. Na koniec 2025 r. liczba placówek wynosiła 128 (w 2024 r. – 130).

Pośród placówek lecznictwa otwartego nadzorem sanitarnym objęto: przychodnie, inne obiekty prowadzące działalność leczniczą (stacja dializ, gabinety medycyny szkolnej, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, rezonans magnetyczny, punkty pobrania materiału do badań), indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne praktyki lekarzy dentyków.

Wszystkie podmioty lecznicze spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim

powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

W roku sprawozdawczym, tak jak w roku 2024, nie było uwag dotyczących zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną w obiektach objętych kontrolą, nie odnotowano przerw w dostępie do wody, awaryjności sieci. Wszystkie placówki zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, jakość wody z tych wodociągów odpowiada warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wszystkie kontrolowane placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury dotyczące sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania ze sprzętem do utrzymania porządku i czystości po zakończonej pracy. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie bieżącej czystości i porządku oraz w postępowaniu ze sprzętem porządkowym po zakończonej pracy. W kontrolowanych obiektach sprzątnięcie odbywa się we własnym zakresie lub zajmuje się tym personel zatrudniony na umowę o pracę lub umowę zlecenie. W kilku obiektach sprzątnięcie pomieszczeń zlecono firmie zewnętrznej.

Odzież ochronna personelu prana jest w pralniach usługowych lub we własnym zakresie. W obiektach skontrolowanych stosuje się bieliznę jednorazową (ręczniki, podkłady na kozetki i przewijaki, podkłady ginekologiczne, spódniczki ginekologiczne, klapki). Postępowanie z bielizną było prawidłowe i odbywało się zgodnie z opracowanymi procedurami.

W trakcie świadczenia usług medycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180103. Odpady medyczne gromadzone są w urządzeniach chłodniczych (lodówkach) wyposażonych w termometry do monitorowania temperatury.

Wszystkie placówki posiadały prawidłowo opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Na terenie powiatu śremskiego podmioty lecznicze obsługiwane są przez firmy transportowe posiadające wymagane zezwolenia.

Wszystkie podmioty lecznicze prowadzą dokumentację związaną z wytwarzaniem odpadów medycznych. Są to karty przekazania odpadów, zapisy dotyczące temperatury przechowywania odpadów. Nie stwierdzono uchybień sanitarnych w zakresie zbierania, oznakowania, magazynowania, przechowywania i transportu wewnętrznego odpadów medycznych.

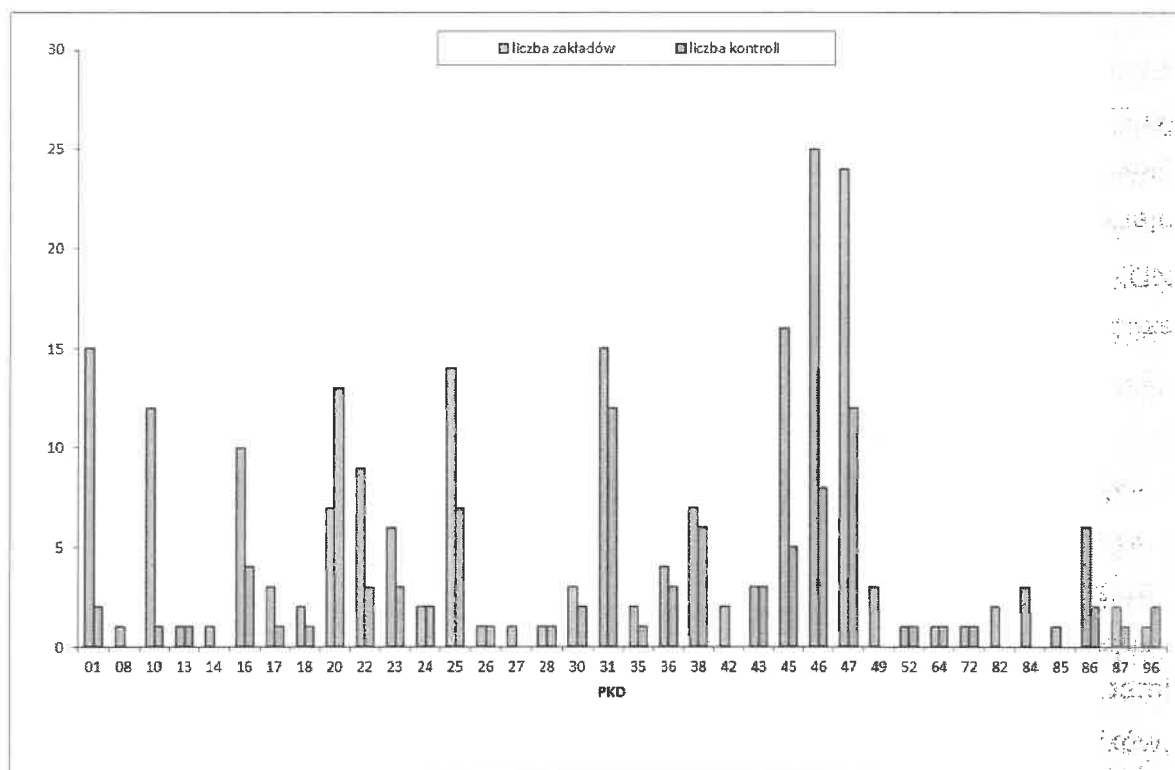
Wszystkie skontrolowane w 2025 r. obiekty lecznictwa otwartego otrzymały ocenę pozytywną, nie wystawiono żadnej decyzji.

Podsumowanie

- 1) W 2025 roku odnotowano spadek liczby obiektów wykonujących działalność leczniczą.
- 2) W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2025 r. oceniono stan sanitarny w 37 obiektach służby zdrowia, co stanowi 28% obiektów znajdujących się w ewidencji (ogółem 132 obiekty). Jako zły został oceniony 1 obiekt. Nie zgłoszono żadnej interwencji. W roku 2025 przeprowadzono łącznie 40 kontroli.
- 3) Nie stwierdzono uchybień w zakresie zaopatrzenia w wodę, utrzymania czystości, postępowania z bielizną i postępowania z odpadami medycznymi.
- 4) Podczas kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne.
- 5) W placówkach zamkniętych zwrócono uwagę na wykonywanie badań jakości wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp.; właściwą eksploatację wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella.
- 6) Ponadto we wszystkich skontrolowanych podmiotach przypomniano zasady właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji i klimatyzacji (okresowe przeglądy, czyszczenie); postępowania z bielizną czystą i brudną, zasady utrzymania czystości i porządku - stan higieniczno-sanitarny i techniczny pomieszczeń/urządzeń obiektu, przypomniano o obowiązku postępowania zgodnie z opracowanymi procedurami oraz o konieczności ich aktualizacji. Przypomniano także o zasadach właściwej klasyfikacji odpadów medycznych oraz warunkach wstępnego magazynowania tych odpadów w obiektach.

V. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Pracy.

1. W roku 2025 sprawowano nadzór w zakresie Higieny Pracy nad 208 zakładami pracy. Skontrolowano 80 zakładów zatrudniających łącznie 6713 pracowników.

Wykres 1. Liczba skontrolowanych zakładów w poszczególnych sektorach gospodarki (wg PKD) w roku 2025.

W kontrolowanych zakładach prowadzono ocenę narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i stwierdzono, że przekroczenia NDSiN (Najwyższe Dopuszczalne Stężenia i Natężenia) występują w 21 zakładach pracy, a w warunkach przekroczonych normatywów higienicznych pracują 659 osoby, w tym:

- narażenie na pyły - 65 pracowników,
- narażenie na hałas - 547 pracowników,
- narażenie na wibrację - 32 pracowników,
- narażenie na czynniki chemiczne - 124 pracowników,
- narażenie na mikroklimat gorący – 12 pracowników.

Największa liczba narażonych pracowników, pracujących w warunkach przekroczonych NDSiN zatrudniona jest w:

- zakładach produkujących wyroby z gumy i tworzyw sztucznych - 189 osób,

- zakładach produkcji metalowych wyrobów gotowych – 155 osób,
- przemyśle drzewnym - 89 osób,
- zakładach produkujących meble – 59 osób,
- zakładach produkcji metali – 44 osoby.

Pracownicy zatrudnieni w tych zakładach to grupa osób najbardziej narażona na działanie czynnika szkodliwego jakim jest hałas. Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na stanowiska pracy, gdzie występują przekroczenia NDN hałasu i poddawano wnikliwej analizie opracowane przez kierownictwo firm plany poprawy warunków pracy dla tych stanowisk, badając równocześnie realizację określonych przez zakłady działań prewencyjnych.

W celu zmniejszenia narażenia pracowników na hałas instruowano przedsiębiorców o sposobach, które mogą spowodować poprawę warunków pracy w zakładach. Uzyskać to można np. poprzez wymianę zużytych maszyn lub ich elementów na nowe, obudowę maszyn lub ich części generujących hałas, ostrzenie elementów tnących i ich systematyczną konserwację oraz ograniczenie czasu narażenia pracowników na hałas i stosowanie certyfikowanych ochron narządu słuchu. Informowano również pracodawców o zakazie zatrudniania pracowników narażonych na ponadnormatywny hałas w godzinach nadliczbowych.

Podczas kontroli w zakładach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, instruowano kierownictwo o konieczności takiego projektowania miejsc pracy i rozmieszczania stanowisk powodujących zagrożenie hałasem, aby nie miały one szkodliwego wpływu na sąsiednie stanowiska i pozostałych pracowników.

W przypadkach, w których wyeliminowanie przekroczeń NDN hałasu było niemożliwe za pomocą środków organizacyjno-technicznych kontrolą objęto prawidłowy dobór środków ochrony indywidualnej słuchu i prawidłowość ich stosowania.

Podczas kontroli zakładów, w których występuje ponadnormatywny hałas stwierdzono, że podobnie jak w latach poprzednich kontynuowana jest działalność profilaktyczna zmierzająca do ograniczenia bądź likwidacji chorób zawodowych.

Wśród metod zapobiegania stosuje się m.in.:

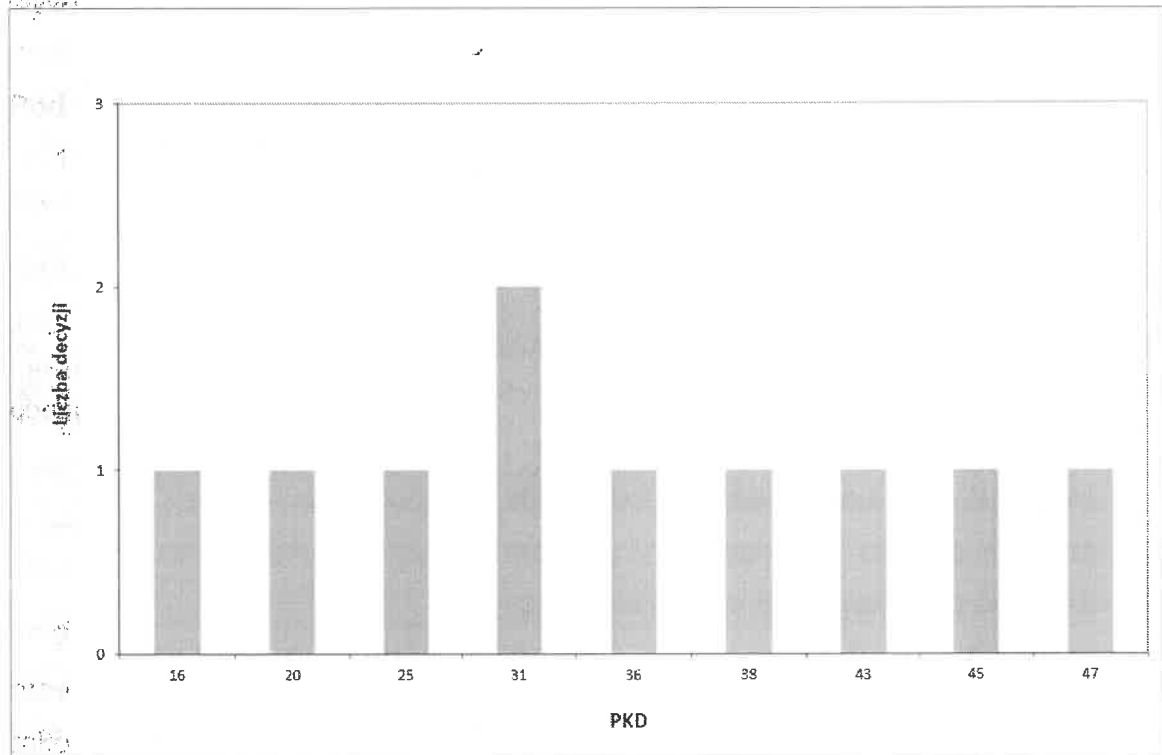
- systematyczne badania lekarskie,
- stosowanie ochron osobistych na stanowiskach, gdzie stwierdzono narażenie,
- systematyczne szkolenia bhp wstępne i okresowe.

Podsumowanie

Na przestrzeni ostatnich lat odnotowano spadek liczby zakładów pracy, w których występują przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń. W konsekwencji odnotowano również spadek liczby pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych, w szczególności osób narażanych na nadmierny hałas.

2. W roku 2025 wydano 10 decyzji zarządzających, które zawierały 18 nakazów, m. in.:
 - przedstawić do wglądu aktualne wyniki pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy;
 - doprowadzić do należytego stanu technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarne przeznaczone dla pracowników;
 - zapewnić bezpieczne warunki odkażania i czyszczenia odzieży roboczej, środków ochrony indywidualnej i wyposażenia pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych;
 - zapewnić w pomieszczeniu szatni rozdział odzieży roboczej i ochronnej od prywatnej pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych;
 - zaprzestać użytkowania magazynu pojemników na śmieci znajdującego się przy budynku biurowym;
 - doprowadzić poszycie dachowe nad magazynem pojemników na śmieci znajdującego się przy budynku biurowym do należytego stanu technicznego;
 - zamontować dodatkowe okna w hali D gdzie odbywa się produkcja okien aluminiowych;
 - podjąć działania zmierzające do zmniejszenia narażenia na hałas na stanowiskach w hali PCV;
 - uzupełnić ocenę ryzyka zawodowego dla stanowisk pracy: „PRACOWNIK WYKONUJĄCY PRACĘ SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNE”;
 - uzupełnić pomieszczenia umywalni znajdujące się w zespole szatni męskiej w budynku 4 hali – hali E o niezbędną liczbę umywalek uwzględniając ilości pracowników korzystających z zespołu szatni;

- przedstawić do wglądu rejestry czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy oraz karty badań i pomiarów.

Wykres 2. Liczba wydanych decyzji w poszczególnych sektorach gospodarki (wg PKD) w roku 2025.

Podsumowanie

- 1) W odniesieniu do decyzji wydawanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie w ostatnich latach zaobserwowano spadek liczby wydawanych decyzji (w roku 2024 – 14, w roku 2023 – 17) oraz nakazów, co może wskazywać na ogólną poprawę stanu higieniczno-sanitarnego w zakładach pracy funkcjonujących na terenie powiatu śremskiego.
- 2) Kontynuowana będzie działalność edukacyjna pracodawców dotycząca wymagań higieniczno-sanitarnych w zakładach oraz stosowania działań prewencyjnych w przypadku narażenia na czynniki niebezpieczne.
3. W toku wykonywanych czynności związanych z nadzorem nad zakładami pracy prowadzono systematyczne rozeznanie związane z występowaniem czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych na stanowiskach pracy.

Stwierdzono, że na terenie powiatu śremskiego narażenie na wskazane czynniki występuje w 43 zakładach pracy, a narażonych jest 792 pracowników, w tym:

Nazwa czynnika	Liczba zatrudnionych pracowników
prace związane z narażeniem na pył drewna	233
prace związane z narażeniem na pył krzemionki krystalicznej	93
promieniowanie jonizujące	21
spaliny Diesla	22
mieszanki zawierające substancje rakotwórcze	113
czynniki reprotoksyczne	310
razem	792

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że pracodawcy zatrudniający pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze prowadzą rejestry pracowników narażonych oraz rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Pracownicy informowani są w formie pisemnej o rodzaju występującego czynnika rakotwórczego, jego oddziaływaniu na organizm ludzki, wynikach pomiarów oraz konieczności stosowania ochron osobistych. Opracowywane są oceny ryzyka zawodowego, w których uwzględnia się narażenie pracownika na czynniki rakotwórcze. Systematycznie prowadzone są pomiary stężeń czynników rakotwórczych oraz reprotoksycznych na stanowiskach pracy.

Podsumowanie

W 2025 roku odnotowano wzrost ogólnej liczby pracowników pozostających w kontakcie z czynnikami o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym spowodowane wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy, które rozszerzyło ochronę pracowników, włączając substancje reprotoksyczne

(działające szkodliwie na rozrodczość) do zakresu regulacji dotyczących czynników rakotwórczych i mutagennych.

W związku z powyższym kontynuowana będzie działalność edukacyjna w trakcie planowanych kontroli w zakresie obowiązków wynikających z ochrony pracowników przed szkodliwym działaniem rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym.

4. W trakcie przeprowadzonych w 2025 roku kontroli, podobnie jak w latach poprzednich, zaznajamiano się z zaleceniami pokontrolnymi Państwowej Inspekcji Pracy i zwracano uwagę na terminowość wykonywania poleceń wydanych w nakazach tej instytucji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie systematycznie informuje Okręgowego Inspektora Pracy w Poznaniu o występujących na terenie powiatu chorobach zawodowych i wydawanych decyzjach stwierdzających te choroby. Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy PSSE w Śremie prowadzi współpracę z lekarzami medycyny pracy, którzy przeprowadzają badania lekarskie pracowników zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu, jak również prowadzi ścisłą współpracę z Wojewódzkim Centrum Medycyny Pracy w Poznaniu w zakresie sporządzenia oceny narażenia zawodowego u osób, co do których zachodzi podejrzenie o zachorowanie na choroby zawodowe.

W roku 2025 w ramach współpracy z innymi instytucjami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie przekazywał informacje o nieprawidłowościach w oznakowaniu i kartach charakterystyki produktów wprowadzanych do obrotu i dostępnych na rynku przez podmioty zlokalizowane na terenie działalności innych Inspektorów. Ponadto podjęto współpracę z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Śremie w związku ze stwierdzonymi ogniskami grypy ptaków (HPAI) u drobiu na terenie powiatu śremskiego w zakresie przekazania informacji na temat sposobu zabezpieczenia pracowników w trakcie prac związanych z eliminacją ognisk oraz utylizacją martwych zwierząt.

W 2025 r. współpracowano również z Powiatowym Rzecznikiem Konsumentów w Śremie, który przekazał do tegoż organu złożoną skargę na produkt chemiczny. W ramach postępowania wyjaśniającego przeprowadzono czynności kontrolne, a o wynikach kontroli poinformowano Rzecznika.

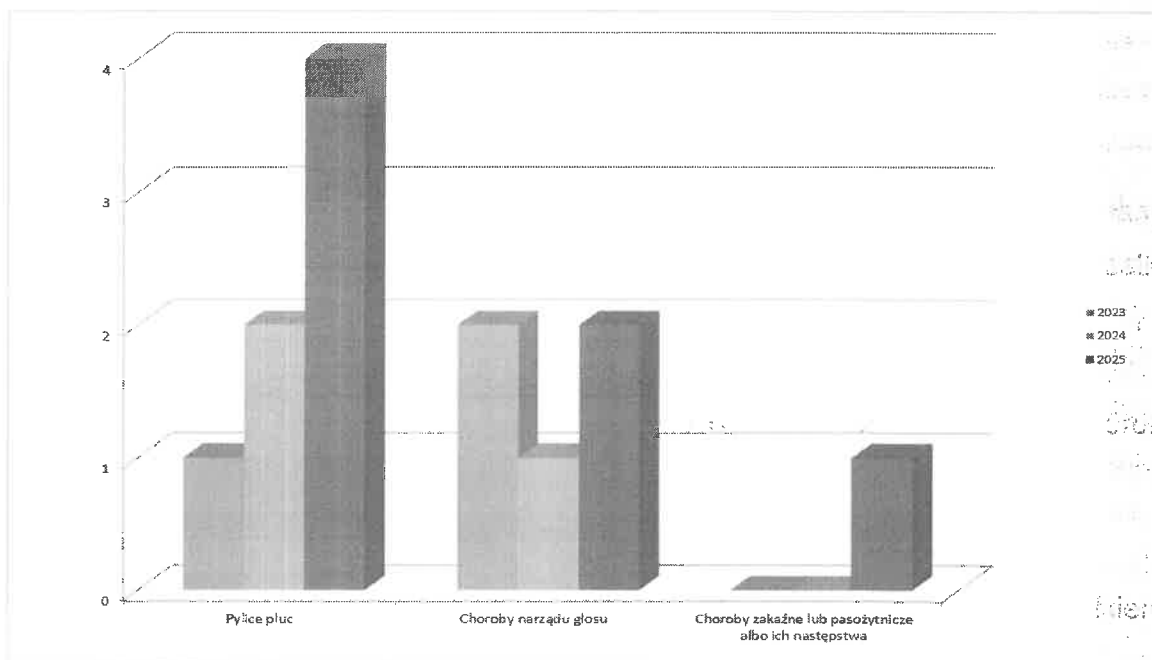
Podsumowanie

Kontynuowana będzie współpraca z innymi organami i jednostkami w celu wymiany informacji oraz prowadzenia wspólnie postępowań mających na celu dobro jednostki i publiczne.

5. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 8 postępowań w sprawie chorób zawodowych i wydano 7 decyzji stwierdzające choroby zawodowe:

- pylice płuc - 4 choroby;
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym – 2 choroby;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 1 choroba

oraz wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wykres 3. Porównanie ilości występujących chorób zawodowych w latach 2023 – 2025 r.

Podsumowanie

Analiza przedstawionych danych wskazuje, że w powiecie śremskim najczęściej stwierdzaną chorobą zawodową jest pylica płuc, natomiast drugą pod względem częstości występowania stanowią choroby narządu głosu. W przypadku prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących podejrzenia choroby zawodowej obserwuje się tendencję wzrostową w porównaniu z latami minionymi.

6. W 2025 roku Stanowisko Pracy ds. Higieny Pracy PSSE w Śremie kontynuowało powierzone mu w 2013 r. obowiązki związane z nadzorem nad środkami zastępczymi. W roku 2025 na terenie powiatu śremskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych, nie odnotowano znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych. W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie nie wpłynęło żadne zgłoszenie podejrzenia zatrucia wywołanego środkami psychoaktywnymi.

W 2025 r. kontynuowano w zakładach pracy działania związane z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 9 września 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W związku z tym przeprowadzono 80 kontroli, podczas których stwierdzono przestrzeganie przepisów ustawy oraz systematyczny spadek liczby osób palących papierosy na terenie zakładów pracy.

Podczas czynności kontrolnych informowano również o ryzyku naturalnego występowania radonu w otoczeniu, jego wpływu na zdrowie, dostępnych środków technicznych służących ograniczaniu występujących stężeń radonu oraz znaczenia przeprowadzanych pomiarów jego stężenia – w 2025 r. łącznie przeprowadzono 61 pogadanki na ten temat.

VI. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

1. Liczba placówek pod nadzorem.

Obiekty stałe - 90 , w tym:

- 10 żłobków,
- 32 przedszkola,
- 3 punkty przedszkolne,
- 16 szkół podstawowych (funkcjonujących samodzielnie),
- 3 licea ogólnokształcące (w tym 1 dla dorosłych),
- 2 szkoły policealne,
- 1 szkoła branżowa I stopnia,
- 14 zespołów szkół, w tym:

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Masłowie, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Masłowie oraz Przedszkole w Wieszczyźnie,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brodnicy, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Hymnu Narodowego w Brodnicy oraz Przedszkole w Żabnie,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Manieczkach, w strukturach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. gen. J. Wybickiego w Manieczkach oraz Przedszkole w Manieczkach,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bodzyniewie, w strukturach którego funkcjonuje szkoła podstawowa i przedszkole w Bodzyniewie,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pyszącej, w strukturach którego funkcjonuje szkoła podstawowa i przedszkole w Pyszącej,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Nochowcie, w strukturach którego funkcjonuje szkoła podstawowa i przedszkole w Nochowcie z oddziałem przedszkolnym w Wyrzece,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dąbrowie, w strukturach którego funkcjonuje szkoła podstawowa i przedszkole w Dąbrowie,

* Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zbrudzewie, w strukturach którego funkcjonuje szkoła podstawowa i przedszkole w Zbrudzewie,

* Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnicy – zespół z technikum oraz internatem szkolnym,

- * Zespół Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego Śremie – zespół z technikum oraz liceum ogólnokształcącym,
 - * Zespół Szkół Politechnicznych im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie – zespół z technikum, szkołą branżową I stopnia, warsztatami szkolnymi oraz liceum ogólnokształcącym dla dorosłych,
 - * Zespół Szkół Ekonomicznych im. Cyryła Ratajskiego w Śremie – zespół szkół z technikum,
 - * Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Śremie – w strukturach zespołu funkcjonuje szkoła podstawowa specjalna oraz szkoła przysposabiająca do pracy,
 - * Zespół Szkół Katolickich im. św. Jana Pawła II w Śremie z 1 przedszkolem, 1 szkołą podstawową, 1 szkołą muzyczną I stopnia oraz 1 liceum ogólnokształcącym,
- 5 pozaszkolnych placówek specjalistycznych,
 - 2 centra szkolenia zawodowego,
 - 1 placówka wsparcia dziennego,
 - 1 placówka rekreacyjna.

Obiekty sezonowe: ogółem 20, w tym 14 obiektów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz 6 obiektów wypoczynku zimowego.

2. Ogólna liczba kontroli.

W roku 2025 przeprowadzono łącznie 101 kontroli sanitarnych, w tym:

- kontrole bieżące (36),
- kontrole sprawdzające (13),
- kontrola interwencyjna (3).

Kontrole tematyczne (łącznie 28), w zakresie:

- oceny przygotowania placówek do nowego roku szkolnego (3),
 - oceny przygotowania obiektu do wypoczynku dzieci i młodzieży (1),
 - oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych (10),
 - oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii i warunków antropometrycznych (10),
 - dotyczące wniosków o wydanie opinii/decyzji (4).
- w ramach nadzoru nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży przez pion HDiM skontrolowano 6 turnusów wypoczynku zimowego oraz 15 turnusów wypoczynku letniego.

3. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek.

Nowe obiekty:

- Żłobek Akademia Malucha, ul. Gostyńskie Przedmieście 12, 63-140 Dolsk,
- Żłobek „Zdolna Ferajna” Izabela Wandycz, ul. Jana Kilińskiego 10, 63-100 Śrem,
- Przedszkole Słoneczna Szóstka z Oddziałami Zamiejscowymi oddział w Śremie, zlokalizowany przy ul. Łazienkowej 1,
- Centrum Hajdasz Sandra i Dawid Horała, ul. Kościańska 25, 63-140 Dolsk.

Zlikwidowane obiekty:

- Klub dziecięcy „Zdolna Ferajna” w Śremie, ul. Jana Kilińskiego 10, 63-100 Śrem,
- Żłobek „Tuptusie” w Śremie, ul. Leopolda Okulickiego 3, 63-100 Śrem,
- Przedszkole Słoneczna Szóstka z Oddziałami Zamiejscowymi Oddział Nr 5, zlokalizowany przy ul. Wyszyńskiego 11 w Śremie,
- Przedszkole Słoneczna Szóstka z Oddziałami Zamiejscowymi Oddział Nr 6, zlokalizowany przy ul. Wyszyńskiego 4 w Śremie,
- Szkoła Podstawowa im. Władysława Reymonta w Krzyżanowie, Krzyżanowo 44, 63-100 Śrem,
- Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Śremie Mateusz Snela, ul. Kosynierów 17, 63-100 Śrem,
- Warsztaty szkolne – Pracownia kosmetyczna, ul. Kościuszki 18/4, 63-100 Śrem.

W roku 2025 zaszyły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek.

W odniesieniu do 2 placówek dokonano:

1) Rozbudowy i nadbudowy – dotyczy Zespołu Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie, ul. Stanisława Staszica 3, 63-100 Śrem – m.in. dodatkowe sale lekcyjne, sanitariaty, aula szkolna,

2) Rozbudowy, przebudowy i nadbudowy budynku szkolnego – dotyczy Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Śremie, ul. Józefa Piłsudskiego 15, 63-100 Śrem – m.in. sala korekcyjna, sanitariaty, sale dydaktyczne.

4. Zgłoszone interwencje.

1) Anonimowe zgłoszenie (rodzic ucznia) dotyczące nie zapewnienia odpowiednich warunków do nauki. Zgodnie z uzyskaną informacją klasa VI ma realizowane wszystkie zajęcia w pracowni komputerowej, gdzie ze względu na rozstawienie stolików dostosowane do charakteru zajęć, uczniowie muszą niewygodnie siedzieć by spoglądać na tablicę, a zapewniony sprzęt komputerowy

powoduje brak miejsca ma swobodne rozłożenie książek, zeszytów lub przyborów. Przeprowadzono kontrolę w związku z otrzymanym zgłoszeniem. Zgodnie z informacją uzyskaną od dyrektora szkoły, klasy są na stałą przypisane do wybranych sal lekcyjnych, przy czym, z pracowni komputerowej korzystają wszystkie oddziały w ramach realizacji zajęć z informatyki. W czasie, gdy z pracowni komputerowej korzystają pozostałe klasy (IV, V, VII, VIII) zajęcia lekcyjne uczniów uczęszczających do klasy VI prowadzone są zamiennie w wybranych salach lekcyjnych przypisanych do poszczególnych klas. Dyrektor szkoły zobowiązał się do reorganizacji rozkładu zajęć tak, aby ograniczyć do minimum liczbę godzin lekcyjnych spędzanych przez uczniów klasy VI w pracowni komputerowej. Pojęto kontakt telefoniczny z osobą zgłaszającą w celu przekazania ustaleń w sprawie. Otrzymano potwierdzenie wykonania zobowiązania oraz zaktualizowany plan zajęć od dyrektora szkoły oraz UG.

2) Anonimowe zgłoszenie dotyczące nieprawidłowego stanu utrzymania czystości i porządku w placówce oraz cieknącej rury i zniszczonego, brudnego wiadra w kuchni przedszkolnej. Wiadomość e-mail od osoby zgłaszającej o przekazanie informacji odnośnie zgłoszonych uwag. Przeprowadzono kontrolę w placówce, podczas której stwierdzono nieprawidłowości (z zakresu HD i HŻ). Przekazano ustalenia w (formie pisemnej) z podjętych czynności osobie zgłaszającej.

3) Do systemu SEPIS wpłynęło zgłoszenie interwencji dotyczące zbyt małych mebli edukacyjnych dostępnych dla uczniów klas 4-8 oraz zbyt słabego, uciążliwego oświetlenia w salach. Przeprowadzono kontrolę w zakresie zgłoszonych uwag. Dyrektor szkoły zobowiązał się podjąć działania naprawcze w celu dostosowania mebli edukacyjnych dla wszystkich uczniów zgodnie z zasadami ergonomii – zgodnie z oświadczeniem zostaną zakupione, uzupełnione, oznakowane i prawidłowo zestawione oraz częściowo wymienione zestawy mebli edukacyjnych. Ponadto zostaną dokonane zmiany organizacyjne w odniesieniu do miejsca prowadzenia lekcji w celu zaprzestania korzystania przez uczniów uczęszczających do klas starszych z sal lekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klas I-III, wyposażonych w meble edukacyjne w mniejszych rozmiarach. Dyrektor przekazał PPIS w Śremie informację o wykonaniu zobowiązań oraz protokoły z przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia sztucznego (w dniu kontroli jeszcze w trakcie realizacji).

5. Ocena warunków techniczno-sanitarnych w placówkach oświatowych.

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2025 r. oceniono stan sanitarno-techniczny 40 placówkach opieki, wychowania i nauczania. Wśród tych placówek znajdują się obiekty, w których stwierdzono, że pomieszczenia lub otoczenie wymagają działań naprawczych w zakresie stanu sanitarnego/technicznego. W roku 2025 wydano łącznie 9 decyzji administracyjnych (merytorycznych), w tym 4 przedłużające termin wykonania nakazów zawartych w wydanych decyzjach oraz 5 decyzji płatniczych. Stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli sanitarnych najczęściej dotyczyły sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży.

Wszystkie skontrolowane w 2025 r. placówki oświatowo – wychowawcze na terenie powiatu śremskiego posiadają pełną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną (zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora w Śremie, odprowadzanie ścieków - kanalizacja centralna, bezodpływowy zbiornik na nieczystości ciekłe lub własna oczyszczalnia biologiczna). We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody. W żadnej ze skontrolowanych placówek nie występują ustępy zewnętrzne. W odniesieniu do zachowania standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych, przekroczenie liczby uczniów na umywalkę i/lub miskę ustępową, stwierdzono w 5 skontrolowanych placówkach.

Ocena mikroklimatu w pomieszczeniach placówek w porównaniu do roku ubiegłego utrzymuje się na podobnym poziomie. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono ogrzewanie centralne własne lub ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Wyniki przeprowadzonych w trakcie kontroli pomiarów w zakresie zapewnienia odpowiedniej temperatury powietrza w salach zajęć/lekcyjnych są prawidłowe. Ochrona przed nadmiernym nasłonecznieniem w salach lekcyjnych, przedszkolnych, żłobkowych, gdzie istnieje taka potrzeba zapewniona jest najczęściej poprzez zastosowanie wewnętrznych rolet materiałowych.

W odniesieniu do warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, stwierdzono, iż spośród 15 skontrolowanych w tym zakresie placówek, 1 szkoła nie posiada własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć i korzysta z bazy sportowej zlokalizowanej poza placówką. Niezależnie od posiadanej infrastruktury 12 placówek oświatowych korzysta z infrastruktury do realizacji zajęć wychowania fizycznego poza placówką, najczęściej takich jak: basen, boisko/stadion sportowy, siłownia/fitness klub lub hala sportowa.

Dożywianie uczniów prowadzone jest najczęściej w formie jedno lub dwudaniowych obiadów. Posiłki w zależności od posiadania kuchni zlokalizowanych na terenie szkół, są przygotowywane na miejscu lub dowożone (catering). Ogółem w odniesieniu do skontrolowanych szkół w 2025 r. z dożywiania łącznie korzystało 223 uczniów, w tym 51 dzieci z posiłków dofinansowanych. Szkoły podstawowe uczestniczą w rządowym programie dla szkół, w ramach którego uczniowie otrzymują produkty mleczne, warzywa i owoce. Spośród skontrolowanych placówek, w 1 funkcjonował sklepik szkolny, a w 5 automaty do sprzedaży przekąsek oraz ciepłych i zimnych napoi.

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w 2025 roku oceniono w 11 placówkach. Spośród skontrolowanych szkół, 6 placówek posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, natomiast w 5 szkołach zapewniono pomieszczenie zastępcze na terenie placówki. Dokonując oceny stanu sanitarno-technicznego gabinetów medycznych funkcjonujących w placówkach, sprawdzano między innymi czy pomieszczenia są wyposażone w punkt poboru ciepłej i zimnej wody oraz środki myjąco-dezynfekujące, a podłogi wykonane są z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcje. Wszystkie ocenione gabinety bez zastrzeżeń sanitarnych i technicznych.

6. Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

W 2025 roku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 10 placówkach. Badaniem objęto łącznie 73 oddziały szkół podstawowych. Liczba uczniów poddanych badaniom – 1107.

Wyniki przeprowadzonych badań przedstawiają się następująco:

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała – 546 uczniów,
- waga tornistra w zakresie 10-15% masy ciała ucznia – 408 uczniów,
- waga tornistra szkolnego >15% masy ciała ucznia – 153 uczniów.

W 2025 roku badania przeprowadzono w 10 placówkach - 64 oddziałach. Łącznie ocenie poddano 890 stanowisk. Na podstawie udostępnionych oraz dokonanych pomiarów w 7 placówkach, 21 oddziałach, w odniesieniu do 169 stanowisk stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania, zestawienia i/lub dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych. Z przeprowadzonych badań wynika, iż główną przyczyną nieprawidłowości był brak

wystarczającej ilości zróżnicowanych mebli w placówkach. W trakcie badań podejmowano również działania informacyjno-edukacyjne skierowane do dyrekcji, nauczycieli i/lub uczniów. Wydano zalecenia pokontrolne.

Wszystkie skontrolowane w 2025 roku szkoły umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Podczas kontroli prowadzonych w szkołach, dokonano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych. Oceną objęto łącznie 111 oddziałów w 12 placówkach, przy czym nieprawidłowości wynikające z nie rozpoczynania zajęć o stałej porze lub różnicy godzin lekcyjnych większej niż 1 pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia stwierdzono w łącznie 10 placówkach/71 oddziałach. Poinformowano dyrektorów szkół o kryteriach oceny rozkładu zajęć lekcyjnych wynikających z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1604 ze zm.), zgodnie z którym plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne szafki i/lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych). Podczas prowadzonych badań w zakresie oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, pozyskano bezpośrednio od uczniów informacje, że nie wszyscy korzystają tej możliwości (nie wyrażają chęci), pomimo wyznaczenia takiego miejsca przez dyrektorów.

Najczęściej w szkołach obowiązują przerwy 10 minutowe. Zapewnione są dodatkowo (przynajmniej jedna) dłuższe przerwy – tzw. śniadaniowe lub obiadowe. Funkcjonują również przerwy 5 minutowe – najczęściej w szkołach ponadpodstawowych, gdzie ze względu na liczbę uczniów/oddziałów, zajęcia prowadzone są w systemie dwuzmianowym lub w szkołach podstawowych ze względu na prowadzone dowozy uczniów.

Spośród skontrolowanych w 2025 r. szkół, 10 placówek prowadzi zajęcia w systemie jednozmianowym, natomiast w 5 placówkach zajęcia prowadzone są w systemie dwuzmianowym.

Dowozy uczniów do szkół są zapewnione w 7 z 15 skontrolowanych w roku 2025 r. placówek.

7. Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia.

Udział w zorganizowanych na lokalnym rynku imprezie okolicznościowej - Dożynki Powiatowo Gminne w Grzybnie.

Obsługa stoiska wspólnie ze Stanowiskiem Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Oferta edukacyjna przedstawiona przez pracowników PSSE w Śremie dotyczyła m.in. higieny jamy ustnej połączonej z instruktażem prawidłowego mycia zębów, zagrożeń związanych z kleszczami i instruktażem ich prawidłowego usuwania, palenia tytoniu (smokerlyzer - możliwość zmierzenia zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu), spożywania alkoholu, zażywania narkotyków (tor przeszkód z wykorzystaniem narkogogli, alkogogli). Promowano również Kampanię EFSA #Safe2Eat.

Podczas omawianych z dyrektorami szkół, wyników przeprowadzonych badań w zakresie oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, wskazywane są przyczyny nadmiernego obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Proponuje się podejmowanie wspólnych działań mających na celu zminimalizowanie problemu – akcję informacyjno-edukacyjną, zorganizowanie spotkania, przeprowadzenie lekcji instruktażowej – jak prawidłowo zapakować i nosić tornistry. Zwracana jest uwaga na konieczność podejmowania współpracy w postaci nadzoru nad zawartością oraz właściwym użytkowaniem plecaków szkolnych, zarówno ze strony szkoły jak i rodziców, opiekunów prawnych, aby poradzić sobie z problemem przeciążenia plecaków wśród uczniów. Pozostawiane są w placówkach materiały edukacyjne/ulotki. Mając na uwadze wspólny cel, jakim jest kształtowanie prawidłowych nawyków zdrowotnych, w tym działań z zakresu profilaktyki wad postawy, podczas prowadzonych czynności kontrolnych/badań w zakresie ergonomii, podejmowano również działania informacyjne mające na celu przypomnienie zasad, kryteriów dotyczących doboru odpowiedniego zestawu mebli edukacyjnych. Zwracano uwagę na konsekwencje i negatywne skutki korzystania z źle dobranego rozmiaru/zestawienia mebli edukacyjnych, na zachowanie właściwej pozycji podczas zajęć oraz odpowiedniej aktywności fizycznej, zachęcano do korzystania z zajęć sportowych. Przekazywano materiały edukacyjne.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych podejmowano również działania edukacyjno-informacyjne dotyczące wszawicy: objawów, dróg szerzenia oraz jak

pozbyć się choroby. Przekazywano materiały edukacyjne w formie ulotek w celu udostępnienia rodzicom.

Zwracano uwagę odnośnie bezpiecznego użytkowania piaskownic. Informowano, iż zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego wskazana jest wymiana piasku w piaskownicach co najmniej 2 razy w roku: przed oraz w trakcie sezonu letniego, a także każdorazowo po stwierdzeniu w nim obecności widocznych zanieczyszczeń, a obowiązek wymiany piasku w piaskownicach wynika z potrzeby zminimalizowania zagrożenia chorobami pasożytniczymi, odzwierzęcymi, zakaźnymi. Ponadto w odniesieniu do profilaktyki wad wzroku, w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w nadzorowanych placówkach, zwracana jest uwaga na przeprowadzanie badań dotyczących pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego. Dyrekcji przekazywane są informacje, iż opublikowano nową normę PN-EN 12464-1:2022-01 Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach, która niesie zmiany dla placówek systemu oświaty. Zwracana jest uwagę na aspekty zdrowotne wynikające z nieprawidłowego oświetlenia – bóle głowy, zmęczenie i wady wzroku. W przypadku braku stosownych protokołów potwierdzających zapewnienie prawidłowego oświetlenia, wydawane są zalecenia.

8. Współpraca z instytucjami, organizacjami społecznymi, samorządem gmin itp.

Razem z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Śremie oraz Straży Miejskiej w Śremie przeprowadzono wspólną akcję mającą na celu zapewnienie bezpiecznego wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży na terenie powiatu śremskiego. Przeprowadzono wspólnie 18 kontroli dotyczących wypoczynku zimowego oraz wakacji letnich.

Działając w porozumieniu z Pielęgniarskim Ośrodkiem Medycyny Szkolnej BASISMED w Śremie, przy współpracy z pielęgniarką szkolną systematycznie prowadzone są badania dotyczące oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

Kontynuowano również współpracę z przedstawicielami samorządu gminnego i powiatowego w zakresie omawiania protokołów kontroli przeprowadzonych przez pracownika ds. Higieny Dzieci i Młodzieży. Na bieżąco aktualizowano wykaz obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie, na podstawie informacji pozyskanych od organów prowadzących. Zacieśniano współpracę z organami założycielskimi w związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

9. Podsumowanie

- 1) W bieżącym roku sprawozdawczym nie napotkano trudności z prowadzeniem bieżącego nadzoru nad placówkami systemu oświaty i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.
- 2) Prowadzona jest ścisła współpraca z organami założycielskimi w odniesieniu do będących pod nadzorem PSSE w Śremie placówek oświatowych, co pozwala na bieżąco pozyskiwać niezbędne informacje przydatne w realizacji nadzoru.
- 3) Intensyfikowane są działania edukacyjno-informacyjne dotyczące treści prozdrowotnych, które są podejmowane niemalże każdorazowo w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych.
- 4) W związku z ukończonymi inwestycjami w zakresie rozbudowy, przebudowy i nadbudowy, dotyczącymi dwóch zespołów szkół, zlokalizowanych na terenie miasta Śrem, można stwierdzić, iż w roku 2025 nastąpiła poprawa warunków w odniesieniu do ilości sal lekcyjnych oraz standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych.
- 5) W 2025 roku zaistniały utrudnienia dotyczące sytuacji lokalowej szkoły podstawowej w Dolsku, związane z osiadaniem osuwiska na budynek. Decyzją Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Śremie zakazano użytkowania przedmiotowego obiektu budowlanego do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zajęcia lekcyjne dla uczniów realizowane są obecnie w pozostałych budynkach placówki, natomiast oddział przedszkolny, któremu szkoła użyczała pomieszczenia, został tymczasowo przeniesiony w nową lokalizację.
- 6) Od nowego roku szkolnego 2025/2026 pięć szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi prowadzonych przez gminę Śrem, zostało przekształconych w zespoły szkolno-przedszkolne.
- 7) Na bieżąco aktualizowany jest wykaz obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie.
- 8) Kontynuowane będą działania edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy - ergonomia, ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, a także zapewnienia właściwego oświetlenia na stanowisku nauki – profilaktyka w zakresie wad wzroku oraz innych zagadnień dotyczących placówek nadzorowanych.

VII. Główne zagadnienia realizowane w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

1. Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru realizuje zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) oraz w oparciu o inne przepisy prawa (ustawy, rozporządzenia).

Zapobiegawczy nadzór sanitarny ma na celu ochronę zdrowia ludzi poprzez zapobieganie zagrożeniom jeszcze przed ich powstaniem. Do jego głównych zadań należą:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące: uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, uzgadnianie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;

- opiniowanie w ramach oceny oddziaływania na środowisko, obejmujące wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- uzgadnianie warunków zabudowy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;

- zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma na celu realizację zasady ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wdrażanie rozwiązań chroniących środowisko, w tym również zdrowie ludzi. Zgodnie z właściwością rzeczową w zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie dokonał uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania terenu na takie elementy jak: powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, krajobraz, rośliny, zwierzęta oraz ludzi we wzajemnym ich powiązaniu. Podstawą do zajęcia stanowiska uzgodnienia w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko było opracowanie zawierające analizy i oceny oddziaływania na środowisko tzw. prognoza oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, odnosząca się do wyżej wspomnianych elementów. Ponadto w oparciu o art. 53 oraz art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, ze zm.), odnosząc się do w/w elementów, w ramach strategicznej oceny oddziaływania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. W 2025 r. Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Śremie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydało 8 opinii dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Sprawy dotyczyły projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie terenów oraz ściśle określają sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Dokonując uzgodnienia planu dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia przedmiotowego terenu, aby w sposób racjonalny, a zarazem zrównoważony godzić potrzeby rozwojowe gmin i ich mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska, w tym również zdrowia ludzi.

Mając na uwadze szeroko pojętą ochronę zdrowia ludzi w przeprowadzonej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zwracano szczególną uwagę na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową z uwzględnieniem zapewnienia ludności wody do picia i na potrzeby gospodarcze;
- właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów;
- zapewnienie ochrony ludności przed niekorzystnym wpływem hałasu, wibracji oraz zanieczyszczeń powietrza.

W oparciu o art. 54 ust. 1, w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie zaopiniował 7 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie na podstawie art. 48 ust. 1, art. 49 w powiązaniu z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wydał 1 opinię o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W/w odstąpienie dotyczyło zagadnień związanych ze zmianami stanowiącymi niewielką modyfikację przyjętego już wcześniej dokumentu.

3. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny opiniował i uzgadniał warunki realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przed zajęciem stanowiska, każdorazowo w oparciu o kartę informacyjną przedsięwzięcia lub na podstawie sporządzonego raportu, poddawano ocenie: charakter planowanej inwestycji, jej rozmiar, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, rodzaj proponowanej technologii, wielkość produkcji, usytuowanie względem terenów chronionych z uwzględnieniem przeważających kierunków wiatru, istniejący i planowany charakter zagospodarowania terenu, a także przeznaczenie terenu w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jeżeli taki został uchwalony. Analizowano możliwość wystąpienia oddziaływania w zakresie: hałasu, zanieczyszczeń powietrza, wibracji, oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne przy uwzględnieniu czasu trwania oddziaływania. Analizie poddawano również, przedstawiane możliwości techniczne, technologiczne i organizacyjne zapobiegania oraz ograniczenia wpływu tych przedsięwzięć na środowisko, w tym zdrowie ludzi. W roku 2025 r. wydano 50 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. W 12 przypadkach wyrażono opinię o potrzebie przeprowadzenia takiego postępowania oraz określono zakres raportu (dotyczyły one farm fotowoltaicznych zlokalizowanych blisko zabudowy mieszkaniowej/zagrodowej; zlokalizowanej na terenie Parku Krajobrazowego, budowy biometanowni, punktu zbierania odpadów). W 38 przypadkach odstąpiono od potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a dotyczyły one m.in.: budowy, rozbudowy farm fotowoltaicznych, budowy budynków mieszkalnych - jedno i wielorodzinnych, zbierania odpadów z metali kolorowych wraz z transportem, rozbudowy gospodarstw rolnych.

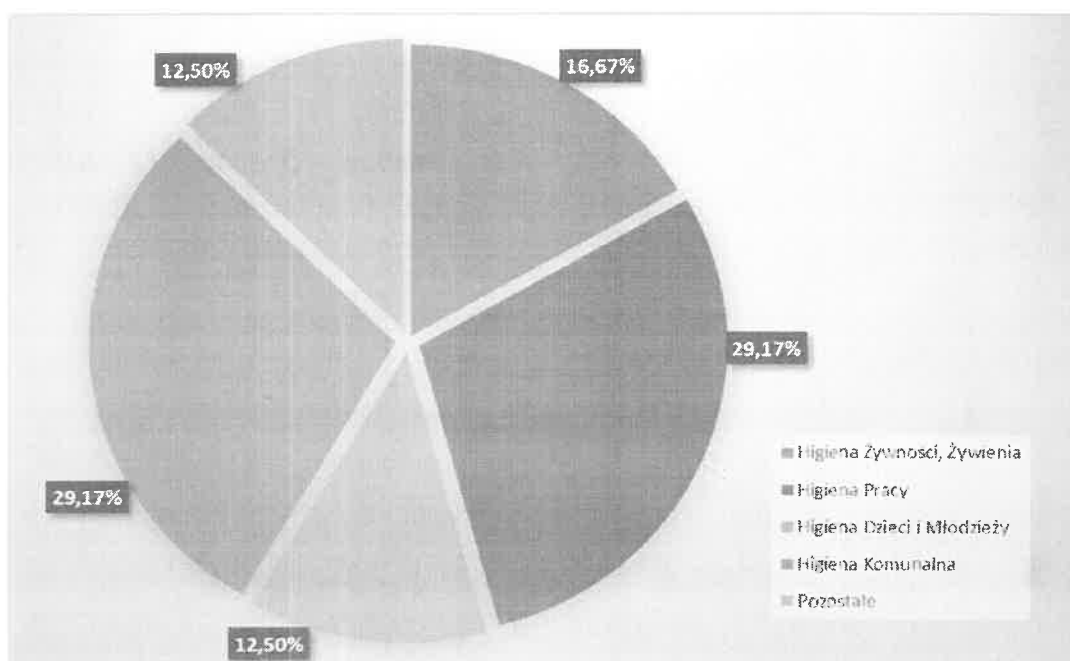
Na kolejnym etapie postępowania, czyli przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzgodniono warunki realizacji dla 12 planowanych przedsięwzięć, polegających m.in. budowie, rozbudowie gospodarstw rolnych, budowie biometanowni, budowie budynków jednorodzinnych mieszkalnych, budowy kotłowni wodorowo-tlenowej.

4. W związku z wpływem w okresie sprawozdawczym wniosków o uzgodnienie projektów decyzji warunków zabudowy oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla określonych inwestycji, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie stosownie do zapisu art. 3, art. 3 ust. 1a, art.12 ust.1, a także art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416) oraz art. 53 ust. 4 pkt 2a i ust. 5 w związku z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, ze zm.) dokonał przedmiotowego uzgodnienia i wydał postanowienia na rzecz wnioskującego organu administracyjnego. W związku z powyższym zajęto 104 stanowiska dotyczące projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz 50 stanowisk dla projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wnioski te dotyczyły planowanych inwestycji polegających m.in. na budowie: rozdzielczych sieci wodociągowych, budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych, hal warsztatowych i magazynowych, budynków usługowych, wiat i budynków gospodarczych, elektrowni fotowoltaicznych. Ponadto zajęte zostały 2 stanowiska, które wpłynęły w roku 2024 i dotyczyły jednego uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy oraz jednego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

5. W 2025 roku Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Śremie przeprowadziło 24 kontrole. Na podstawie spisanych protokołów kontroli dokonano odbioru 24 obiektów. Wszystkie zostały odebrane w związku z wpływaniem zawiadomień o zakończeniu budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania od inwestorów, na których nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, ze zm.).

Odbiory przeprowadzane były wspólnie z pracownikami nadzoru bieżącego, którzy przejmują nadzór nad obiektem z chwilą rozpoczęcia działalności. W związku z powyższym dokonano odbioru:

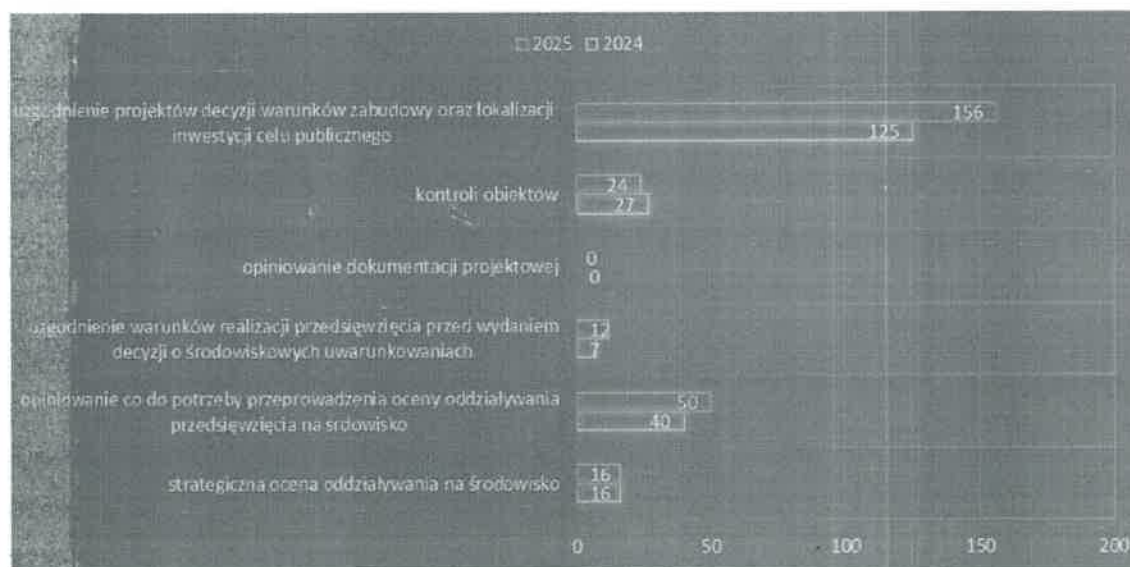
- 7 obiektów, nad którymi sprawuje nadzór higiena pracy (m.in.: zakład produkcyjny, budynek magazynowy, budynek socjalny, oczyszczalnia ścieków);
- 7 obiektów, nad którymi nadzór sprawuje higiena komunalna (m.in.: budynek usługowy, pralnia zakładowa, oddział dzienny psychiatryczny, przebudowa szpitala);
- 4 obiekty, nad którymi sprawuje nadzór higiena żywności i żywienia (budynki handlowe, budynki handlowo-usługowe, budynki produkcyjne);
- 3 obiekty, nad którymi sprawuje nadzór higieny dzieci (szkoły, żłobek);
- 3 obiekty, które nie podlegają bieżącemu nadzorowi (budynek handlowo-usługowy, kancelaria nadleśnictwa, stacja tankowania LNG/CNG).

Rys. 1. Procentowy udział odebranych obiektów przy uwzględnieniu komórki nadzoru bieżącego obejmującej nadzór.

W związku z dokonaniem odbioru obiektów użyteczności publicznej w 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Śremie wydał 24 opinie sanitarnych dotyczących złożonych zawiadomień o zakończeniu budowy z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane stwierdzających spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W ramach działalności Stanowiska Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Śremie, w roku 2025 wystawionych zostało również 25 decyzji rachunkowych (pobierano opłaty za czynności realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Jedna decyzja rachunkowa dotyczyła czynności związanych z kontrolą sanitarną przeprowadzoną w 2024 r.

Rys. 2. Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2024-2025 r.

W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Śremie wpłynęła identyczna liczba wniosków dotyczących zajęcia stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jak w roku 2024. Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, iż na terenie powiatu śremskiego w roku 2025 r. zostało złożonych więcej wniosków o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Natomiast dokonano mniej kontroli obiektów. Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności: rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć, uzgadniania warunków zabudowy oraz dokonywania odbiorów.

Ponadto należy zaznaczyć, że ze względu na zmianę w obowiązujących przepisach prawnych, tj.: ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ilość wpływających spraw do rozpatrzenia zwiększyła się znacząco w stosunku do roku ubiegłego. Zmiany dotyczyły wniosków o uzgodnienie projektu

decyzji o warunkach zabudowy lub uzgodnienie projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla określonych inwestycji.

Prowadzone postępowania umożliwiały identyfikację oraz wyeliminowanie potencjalnych zagrożeń zdrowotnych już na etapie planowania i realizacji, co ograniczyło ryzyko powstawania uciążliwości środowiskowych i konfliktów przestrzennych w przyszłości. Wydawane opinie i stanowiska były merytoryczne, oparte na obowiązujących przepisach prawa oraz aktualnej wiedzy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych. Nadzór Zapobiegawczy przyczynił się do podnoszenia standardów planowanych i realizowanych inwestycji, a także do wzmacniania współpracy z organami administracji publicznej oraz Inwestorami.

Rys. 3. Budynek handlowo-usługowy.

Rys. 4. Budynek szkoły.

Rys. 5. Budynek kancelarii Nadleśnictwa.

Rys. 7. Budynek produkcji żywności.

6. Podsumowanie

- 1) W roku 2025 Oddział Nadzoru Zapobiegawczego koncentrował się na zapewnieniu właściwych warunków sanitarno-higienicznych w procesie planowania, projektowania oraz realizacji inwestycji budowlanych.
- 2) W ramach prowadzonych działań uzgodniono projekty decyzji, uczestniczono w dopuszczeniu obiektów do użytkowania, współpracowano z inwestorami oraz organami administracji publicznej w zakresie obowiązujących przepisów i posiadanych kompetencji.
- 3) W ramach powierzonych czynności podejmowano również działania informacyjno-edukacyjne dotyczące: wykonywania badań jakości wody ciepłej na obecność bakterii Legionella sp. zgodnie z częstotliwością określoną w załączniku nr 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294); właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella (zalecono przeprowadzanie regularnych przeglądów, czyszczenia i dezynfekcji sieci, wskazano na unikanie stagnacji wody, okresowe jej przegrzewanie,

jak również utrzymywanie właściwej temperatury, w celu właściwego postępowania zalecono spisanie procedury /instrukcji zapobiegania rozwojowi bakterii Legionella w instalacji wodnej); zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji (przeprowadzanie ich okresowych przeglądów i czyszczenia, przestrzegania wymogów w zakresie czynności serwisowych oraz zaleceń dotyczących czyszczenia i dezynfekcji, wskazano na zagrożenia wynikające z niewłaściwego utrzymania wentylacji, klimatyzacji).

- 4) W ramach dalszych działań w Oddziale Nadzoru Zapobiegawczego planuje się monitorowanie i kontrolę przestrzegania przepisów; edukację poprzez informowanie inwestorów i instytucji o zagrożeniach oraz koordynację działań z organami państwowymi i innymi instytucjami kontrolnymi.

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Realizacja działań realizowanych w 2025 roku w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia prowadzona była w celu ukierunkowania różnych grup społecznych (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, seniorów) na kształtowanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz zwiększenie świadomości zdrowotnej. Zasięg programów edukacyjnych realizowanych przez PSSE w Śremie miał charakter ogólnopolski (inicjatywa GIS), wojewódzki (inicjatywa WPWIS) oraz powiatowy (inicjatywa PPIS oraz lokalnych instytucji).

Podjęmowane działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia były na bieżąco zamieszczane na stronach internetowych i w mediach społecznościowych (Facebook) oraz przez partnerów programowych.

W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2025 roku dla mieszkańców powiatu śremskiego zrealizowano zagadnienia z poniższej tematyki:

- promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania,
- profilaktyka uzależnień, w tym: profilaktyka używania narkotyków i środków zastępczych, profilaktyka używania alkoholu, profilaktyka używania napojów energetyzujących, profilaktyka dotycząca cyberuzależnień,
- program profilaktyczny w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyka chorób nowotworowych,
- profilaktyka palenia tytoniu,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- programy dotyczące prawidłowych nawyków higienicznych, w tym higiena rąk, prawidłowego mycia zębów – profilaktyka próchnica, zapobieganie wszawicy,
- promocja szczepień ochronnych

1. Zdrowy Styl życia

1.1. „ Trzymaj Formę”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2024/25 została ogłoszona XIX edycja programu, do którego przystąpiło 21 szkół podstawowych powiatu śremskiego. Program został zrealizowany

w 113 klasach, koordynowało go 82 nauczycieli dla 2152 uczniów a wspomagało 634 rodziców. Do szkół rozdysponowano materiały do realizacji programu.

Realizując program szkoły zwiększały aktywność fizyczną uczniów min. poprzez: organizowanie zawodów sportowych, udział uczniów w turniejach i zawodach międzyszkolnych, organizowaniu dodatkowych zajęć ruchowych/sportowych. Szkoły angażowały się także w poprawę nawyków żywieniowych poprzez organizację zajęć, pokazów i warsztatów kulinarnych, przeprowadzanie z rodzicami konsultacji dotyczących istoty problemu właściwego odżywiania, organizowanie zajęć praktycznych i warsztatów z edukacji konsumenckiej, spożywanie wspólnie drugiego śniadania, układania jadłospisów zgodnie z zasadami zbilansowanej diety czy organizowaniu spotkań z ekspertami lub specjalistami z zakresu żywienia.

1.2. „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program edukacyjny dedykowany dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6 lat) oraz ich rodzicom i opiekunom. Celem programu jest zwrócenie uwagi na specyfikę rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których one doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.

W programie uczestniczyły 42 placówki przedszkolne (w tym filie i punkty przedszkolne). Programem zostało objętych 978 przedszkolaków oraz rodzice w liczbie 1325 osób. Do realizacji programu zostały rozdysponowane materiały edukacyjne. Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził szkolenie dla przedszkolnych koordynatorów programu, w którym uczestniczyło 11 osób

1.3 „Talerz zdrowego żywienia”

Celem programu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad prawidłowego odżywiania.

Program dedykowany jest dla dzieci przedszkolnych 5-6 letnich oraz dla dzieci w klasach I-III w szkołach podstawowych.

W ramach działań przeprowadzono 14 pogadanek (5 w przedszkolu i 9 w szkole podstawowej), w której uczestniczyło 254 dzieci.

W ramach projektu przeprowadzono konkurs „Super Śniadanie!” polegający na przygotowaniu pracy plastycznej przedstawiającej pierwsze lub drugie śniadanie, które spełnia zasady zdrowego żywienia. Na konkurs wpłynęło 17 prac z 7 szkół i przedszkoli w grupie wiekowej 5-6 latków - w etapie szkolnym/przedszkolnym uczestniczyło 111 przedszkolaków. Natomiast w grupie wiekowej dla klas I-III w etapie szkolnym wzięło udział 342 uczniów - na etap powiatowy wpłynęło 29 prac z 11 szkół. Organizatorami

i Fundatorami nagród w konkursie byli powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie, Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Urząd Miasta w Książu Wlkp., Muzeum Śremskie w Śremie, Śremski Ośrodek Kultury, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej 'BASISMED'.

2. Ograniczanie zdrowotnych następstw palenia tytoniu i używania e-papierosów

2.1 „Bieg po zdrowie”

Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Rok szkolny 2024/25 to IX edycja programu dedykowanego dla uczniów klas IV. W projekcie wzięło udział 12 szkół (15 klas), 300 uczniów oraz 152 rodziców..

Podczas realizacji programu dzieci mogły nie tylko zapoznać się z negatywnymi skutkami palenia papierosów czy e-papierosów, ale przede wszystkim poznać różnice w samopoczuciu osób palących i niepalących. Podczas zajęć dzieci wzmacniały zarówno poczucie własnej wartości, jak też były zachęcane do świadomych wyborów związanych ze zdrowiem.

2.2 „Czyste powietrze wokół nas”

Przedszkolny program edukacji antytytoniowej dla dzieci pięcio- i sześciolletnich i ich rodziców, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2024/25 chęć realizacji programu wyraziło 31 przedszkoli oraz szkół podstawowych z oddziałami zerowymi. Programem objętych zostało 1059 dzieci i 876 rodziców, w tym: 504 dzieci sześciolletnich, 478 dzieci pięcioletnich oraz 77 dzieci innych grup wiekowych. Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził 5 pogadanek, w których uczestniczyło 190 dzieci 5-6 letnich. W trakcie pogadanek dzieci zostały ukierunkowane na różne źródła i rodzaje dymu poprzez obserwację w środowisku. Omówiono lokalizację różnych źródeł dymu oraz przyczyny wydobywania się dymu, porozmawiano na temat szkodliwości dymu tytoniowego oraz skutków palenia papierosów.

Z przesłanych z przedszkoli ankiet wynika, że program cieszył się dużym zainteresowaniem ze strony przedszkoli oraz dzieci - program bardzo wyraźnie wpłynął na świadomość dzieci, przedstawiając zagrożenia związane z wpływem nikotyny na zdrowie i życie człowieka.

2.3 Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra tytoń”

Celem projektu jest dostarczenie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia tytoniu tradycyjnego i inhalowania e-papierosów na organizm człowieka, uzmysłowienie młodym ludziom przyczyn sięgania po papierosy i e-papierosy, Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania w kontaktach z osobami palącymi.

Przeprowadzone zostały 5-godzinne warsztaty dla uczniów klasy VII Szkoły Podstawowej im. Polskich Noblistów w Śremie. W szkoleniu uczestniczyło 18 uczniów.

2.4 Światowy Dzień Bez Tytoniu

W 34 szkołach, w działaniach przeprowadzonych przez nauczycieli wzięło udział 1520 uczniów.

Pracownika inspekcji sanitarnej przeprowadził trzy pogadanki w szkołach ponadpodstawowych, w których uczestniczyło 298 uczniów i nauczyciel. Przedstawił wpływ palenia papierosów i e-papierosów na organizm człowieka, aspekty zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i etyczne palenia tytoniu. Pracownicy PSSE uczestniczyli w festynie (uczestniczyło 70 osób), którego uczestnicy mieli możliwość skorzystać ze zmierzenia zawartości tlenku węgla (CO) w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera.

W budynku PSSE w Śremie przygotowano gazetkę ścienną związaną tematycznie ze Światowym Dniem bez Tytoniu.

2.5 Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu

Do wszystkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych przesłano materiały (broszury dla nauczycieli, rodziców, uczniów, prezentacje na godzinie wychowawczej, scenariusze zajęć, quizy interaktywne), które miały uświadomić skutki zdrowotne używania nikotyny, obalenie mitów o e-papierosach, woreczkach nikotynowych i podgrzewaczach tytoniu, pokazać strategię i manipulację przemysłu tytoniowego, wzmocnienie roli rodziców i nauczycieli w profilaktyce palenia oraz zachęcić do rzucenia nałogu. Materiały dotarły do 7 069 osób.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (OZiPZ) przeprowadził pogadanki w dwóch szkołach ponadpodstawowych, w których uczestniczyło 60 uczniów oraz

nauczyciele – przedstawiono wpływ palenia papierosów i e-papierosów na organizm człowieka, aspekty zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i etyczne palenia tytoniu.

2.6 Konkurs na plakat pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

Celem konkursu było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów, promowanie niepalenia i nieużywania e-papierosów w środowisku młodzieży szkolnej

Informację o Konkursie przekazano do wszystkich szkół powiatu śremskiego. W wyznaczonym terminie do PSSE w Śremie wpłynęło 11 prac. W etapie szkolnym wzięło udział 113 uczniów klas V szkół podstawowych natomiast w realizacji konkursu uczestniczyło 150 osób.

Wszyscy zwycięzcy oraz uczestnicy Konkursu otrzymali nagrody, których fundatorami byli: Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Urząd Miejski w Książu Wlkp., Śremski Ośrodek Kultury, PSSE w Śremie oraz Klubu Relax w Śremie. Praca laureata etapu powiatowego konkursu została przesłana na etap wojewódzki konkursu.

2.7 Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem jest uzasadnienie i wzmocnienie postaw zobowiązujących do niepalenia, ukazanie funkcjonowania ludzkiego organizmu i jego potrzeb, a przede wszystkim konieczność odpowiedniego odżywiania i czystego powietrza, przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy, uczenie rozpoznawania odczuć przeżywanych w sytuacjach trudnych, uświadomienie mechanizmów konfliktu, jak również uczenie umiejętności radzenia sobie z problemami, uczenie umocnienia poczucia własnej wartości w zbudowaniu pozytywnego myślenia o sobie i kształtowania ważnych umiejętności w kontaktach z ludźmi.

Program dedykowany jest dla uczniów klas IV - VIII szkoły podstawowej, realizowany był w 16 szkołach powiatu śremskiego, uczestniczyło w nim 727 uczniów i 343 rodziców. Przeprowadzono 8 wizytacji realizacji programu w placówkach.

2.8 Programu „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Jego celem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia: kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na

szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem oraz wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni przy nich palą. Na terenie powiatu śremskiego w programie wzięło udział 18 szkół podstawowych, uczestniczyło 999 uczniów oraz 1159 rodziców. Przeprowadzono 11 wizytacji realizacji programu w placówkach.

3: Profilaktyka nowotworowa

3.1 „Wybierz życie – pierwszy krok”

Program edukacyjny skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy, który jest drugim, co do częstości nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet.

Program realizowany jest poprzez pogadanki, szkolenia, wykłady, prelekcje, prezentacje multimedialne, quizy o przedmiotowej tematyce oraz prowadzenie edukacji w oparciu o scenariusze zajęć z poradnika programu, imprezy prozdrowotne, gazetki szkolne.

Do programu przystąpiło 7 szkół - działaniem objętych zostało 892 uczniów oraz 100 rodziców. Do szkół rozdystrybuowano materiały edukacyjnych do realizacji programu.

3.2 Program „Znamię? Znam je!”

Program edukacyjny dedykowany uczniom szkół ponadpodstawowych. Celem jego jest budowanie wśród młodzieży świadomości na temat zagrożeń wynikających z zachorowalności na czerniaka oraz edukacja na temat profilaktyki i wczesnego wykrywania tego nowotworu.

Program realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych przez 1439 uczniów w 61 klasach. Koordynatorzy programu uczestniczyli w szkoleniu przeprowadzonym przez PSSE w Śremie.

3.3 Projekt „Co kryją Twoje piersi?”

Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców powiatu śremskiego poprzez dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi, dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących przedmiotowe badania na terenie woj. wielkopolskiego, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, uświadomienie zagrożenia zachorowania na raka piersi.

Przeprowadzono 6 szkoleń wspólnie z Towarzystwem Śremskich Amazonek, które skierowane zostały do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych, seniorów,

pracowników zakładu pracy, w których uczestniczyło 257 osób. Ponadto przeprowadzono rozmowy dotyczące profilaktyki nowotworowej raka piersi podczas festynów i pikników z 248 osobami.

3.4 Profilaktyka nowotworów gruczołu krokowego i raka jąder

W listopadzie – uznanym na całym świecie miesiącu solidarności z mężczyznami zmagającymi się z nowotworami gruczołu krokowego i rakiem jąder, przeprowadzono działania edukacyjne w formie pogadank (6) dla różnych grup odbiorców: uczniów szkół ponadpodstawowych, pracowników zakładu pracy oraz stowarzyszeń. Zamieszczono informacje o akcji na stronie internetowej i Facebooku Stacji.

4. Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań AIDS

4.1 Akcja „Bezpieczne Walentynki 2025”

W szkołach zorganizowano prelekcje, pogadanki, filmy, konkursy, testy, gazetki, w których uczestniczyło 1874 uczniów.

Pracownik PSSE w Śremie przeprowadził dwie pogadanki dla uczniów szkół ponadpodstawowych, w trakcie których poruszono kwestie związane z HIV/AIDS oraz chorobami przenoszonymi drogą płciową i rakiem szyjki macicy. Przekazał informacje dotyczące epidemiologii zakażeń HIV/AIDS na świecie i w Wielkopolsce, poinformował o możliwości wykonania bezpłatnych testów w kierunku HIV.

Odbyła się 1 narada dotycząca przedmiotowej tematyki z higienistkami szkolnymi – przekazano materiały oświatowo-zdrowotne.

4.2 Światowy Dzień AIDS

W szkołach przeprowadzono pogadanki, prezentacje multimedialne, uczniowie obejrzeli filmy, przygotowano gazetki informacyjne, lekcje informacyjne dotyczące HIV/AIDS, przeprowadzono szkolne konkursy wiedzy o AIDS, warsztaty, wykonywano plakaty - uczestniczyło 3173 osób.

Przeprowadzono dwie pogadanki. Jedna dla pielęgniarek medycyny szkolnej - rola pielęgniarki medycyny szkolnej w edukacji młodzieży dotyczącej zakażeń HIV i zachorowań AIDS. Druga dla młodzieży - podstawowe informacje i aspekty medyczne na temat HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową, aspekty psychospołeczne i aspekty dotyczące testowania oraz profilaktyka HIV/AIDS i innych STIs w Polsce oraz aspekty prawne.

W PSSE w Śremie umieszczono gazetkę ścienną w zakresie problematyki HIV/AIDS – epidemiologii, przebiegu i ryzyku zakażenia, terapii oraz profilaktyki.

4.3 Projekt Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV

Celem Młodzieżowych Liderów Zdrowia jest kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania, określenia ryzyka zakażenia HIV, wykorzystania zdobytej podczas szkolenia wiedzy do podejmowania racjonalnych decyzji, promowanie postaw szacunku wobec siebie i innych, odpowiedzialności w kontaktach międzyludzkich oraz akceptacji wobec zakażonych i chorych.

Zostały przeprowadzone sześciogodzinne warsztaty dla uczniów dwóch klas Zespołu Szkół Technicznych im Hipolita Cegielskiego w Śremie, w których uczestniczyło 37 uczniów

4.4 Powiatowa Olimpiada Wiedzy i HIV/AIDS pt. „HIV i AIDS bez tabu”

Celem powiatowej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS było spopularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS wśród młodzieży, uświadomienie zagrożeń jakie niesie zjawisko HIV/AIDS, kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów, dotyczących własnego zdrowia, promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród młodzieży, przełamanie stereotypów i uprzedzeń wobec osób zakażonych HIV i żyjących z AIDS - kształtowanie właściwych postaw tolerancji wobec nich.

Olimpiada została zorganizowana dla uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych powiatu śremskiego i miała charakter wieloetapowy. W etapie klasowym uczestniczyło 4747 uczniów, w etapie szkolnym 101 uczniów. Do etapu powiatowego zostało zgłoszonych 16 uczniów z 16 szkół.

Etap powiatowy polegał na napisaniu testu, następnie nauczyciele ze Szkoły Podstawowej Nr 5 w Śremie zorganizowali dla uczestników zajęcia edukacyjno-integracyjne. Fundatorami nagród w Olimpiadzie byli Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Urząd Miejski w Książu Wielkopolskim oraz PSSE w Śremie.

4.5 Konkurs pt. „Nie daj szansy AIDS”

Konkurs na ułożenie historyjki obrazkowej rozpoczynającej się od stwierdzenia: „IDĘ ZROBIĆ TEST NA HIV, BO...” został ogłoszony we wszystkich 7 szkołach powiatu śremskiego. Do etapu powiatowego zgłoszono 14 prac z 2 szkół. Praca laureata I miejsca etapu powiatowego została przekazana na etap wojewódzki konkursu.

Organizatorami i Fundatorami nagród konkursu etapu powiatowego byli: Starostwo Powiatowe w Śremie, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Śremie oraz Klub „Relax” Spółdzielni Mieszkaniowej.

5. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program realizowany jest w ramach profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, którego celem jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym.

Celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

Do realizacji programu w roku szkolnym 2024/25 przystąpiło 8 szkół ponadpodstawowych powiatu śremskiego - uczestniczyło w nim 397 uczniów i 32 rodziców.

6. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne

Program, skierowany do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli, którego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W programie na terenie powiatu śremskiego program został zrealizowany przez 57 realizatorów przedszkolnych w 33 przedszkolach, w którym uczestniczyło 928 przedszkolaków oraz 833 rodziców. Przeprowadzono 14 wizytacji dotyczących realizacji programu w placówce. Pracownik PSSE w Śreміe przeprowadził szkolenie grupowe dla przedszkolnych/szkolnych koordynatorów programu, w którym uczestniczyło 11 osoby. W 16 przedszkolach program został rozszerzony o 48 dodatkowych działań – spotkanie z pszczelarzem, założenie ogródka warzywno-ziolowego, przygotowywanie zdrowych kanapek z upraw ekologicznych czy wykonanie eko zabawki.

7. Program „Mały kleszcz – duży problem?”

W ramach działań związanych z realizacją wojewódzkiego programu edukacyjnego „Mały kleszcz – duży problem?” przeprowadzono 20 pogadank dla uczestników i kadry kolonii, półkolonii i obozów, w których uczestniczyło 590 osób oraz 4 pogadanki dla 128 uczniów klas VI-VIII ze szkoły podstawowej oraz 43 seniorów. Przeprowadzono szkolenie dla 54 seniorów uczęszczających na spotkania do Towarzystwa Pomocy Potrzebującym im. Św. Brata Alberta „Nadzieja”. Ponadto

podczas festynówi dożynek mieszkańcy mieli możliwość zapoznać się najważniejszymi informacjami na temat biologii kleszcza, miejsc jego żerowania, chorób odkleszczowych i profilaktyki, produktów biobójczych, repelentów. Odbywał się instruktaż bezpiecznego usuwania kleszcza z wykorzystaniem odpowiednich i dostępnych w sprzedaży narzędzi

8. „Światowy Dzień Zdrowia”

W 2025 roku hasłem przewodnim ogłoszonym przez WHO było: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość” Do szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz podmiotów leczniczych wysłano pismo informujące o „Światowym Dniu Zdrowia 2024”. Przeprowadzono 14 pogadanek dla młodzieży, nauczycieli, przyszłych rodziców w Szkole Rodzenia oraz intendentów dla 371 osób oraz dla 55 osób podczas Dni Otwartych w Zespole Szkół Rolniczych w Grzybnie.

9. Wojewódzki projekt edukacyjny „Mam zdrowe zęby!”

Adresatami wojewódzkiego projektu edukacyjnego pt. „Mam zdrowe zęby” są dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów, utrwalenie wiedzy dzieci na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy oraz ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych dotyczących właściwej higieny jamy ustnej. Przeprowadzono 9 pogadanek wśród uczniów szkół podstawowych (175 uczniów klas I-III, 22 uczniów klas IV-VIII) oraz dwie pogadanki w przedszkolach, w których uczestniczyło 95 przedszkolaków. Podczas 22 różnych form wypoczynku pogadanek na temat prawidłowej higieny jamy ustnej wysłuchało 590 dzieci. Działania prowadzono również podczas festynów i pikników.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono Konkurs plastyczny „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym” Skierowany został do uczniów klas I-III - z etapu szkolnego do etapu powiatowego przechodziły max. trzy prace - po jednej zwycięskiej pracy z każdego rocznika.

Informacje o Konkursie zostały przesłane do wszystkich szkół powiatu śremskiego. Do etapu powiatowego zgłoszono 35 prac z 13 szkół. W etapie szkolnym udział wzięło

153 uczniów. Trzy prace laureatów I miejsca z każdego rocznika - I, II i III klasy zostały przekazane na etap wojewódzki konkursu.

Organizatorami konkursu etapu powiatowego oraz fundatorami nagród byli: Urząd Miejski w Śremie, Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Urząd Gminy w Brodnicy, Urząd Miejski w Książu Wlkp., Prywatna Praktyka Stomatologiczna Hofman, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Szkolnej BASISMED, Klub Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie oraz PSSE w Śremie.

10. Realizacja promocji szczepień ochronnych

W ramach obchodzonego Europejskiego Tygodnia Szczepień przeprowadzono działania poprzez rozpropagowanie informacji dotyczących szczepień w lokalnych mediach, we wszystkich szkołach powiatu śremskiego. Ponadto przeprowadzono pogadanki wśród seniorów, w zakładzie pracy oraz w świetlicy socjoterapeutycznej. W działaniach uczestniczyły 534 osoby.

Ponadto, realizując założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, od września rozpoczęto działania profilaktyczne w ramach powszechnego programu szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV). W ramach przeprowadzonych działań promujących i zachęcających do szczepień profilaktycznych przeciw HPV przeprowadzono 24 narady z dyrektorami szkół, w których przedmiotowe szczepienia się odbywają, 5 pogadanek dla rodziców dzieci, które są w grupie objętej szczepieniem (uczestniczyło 102 rodziców) oraz 2 spotkania, w których uczestniczyło 350 uczniów.

11. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

W roku 2025 przeprowadzono 20 pogadanek dla 590 uczestników. Podczas rozmów uświadamiano jak ważny dla prawidłowego funkcjonowania organizmu jest właściwy styl życia i prawidłowe odżywianie. Kształtowano postawy prozdrowotne, rozwijano odpowiednie nawyki żywieniowe wśród dzieci w wieku szkolnym, uczono nabycia umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych oraz zwiększenia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

Ponadto w zakresie promocji zdrowego stylu życia i prawidłowego odżywiania dzięki Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności prowadzono kampanię

informacyjną „Wybieraj zdrową żywność” EFSA Safe2Eat 2025 mającą na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Tematami kampanii były suplementy diety, higiena żywności oraz choroby przenoszone przez żywność. Przeprowadzono 22 działania, w których uczestniczyło 490 osób

12. Współpraca

Działania oświatowo-zdrowotne były realizowane przy współpracy i wsparciu finansowym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Śremie, Urzędu Miejskiego w Śremie, Urzędu Miasta i Gminy w Dolsku, Urzędu Miejskiego w Książu Wielkopolskim, Urzędu Gminy w Brodnicy, Śremskiego Ośrodka Kultury, Ośrodka Kultury w Książu Wielkopolskim, Komendy Powiatowej Policji w Śremie, Straży Miejskie w Śremie, Pielęgniarskiego Ośrodka Medycyny Szkolnej „BASISMED”, Muzeum Śremskiego w Śremie, Klubu Relax Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie, Prywatnej Praktyki Stomatologicznej Hofman, placówek oświatowych powiatu śremskiego, lokalnych mediów.

Placówki oświatowe są corocznie pisemnie informowane o propozycjach pracy w zakresie wychowania zdrowotnego i promocji zdrowia w danym roku szkolnym. Przesyłane zostają aktualnie realizowane przez PPIS w Śremie wszystkie programy edukacyjne i zamierzenia z krótkim opisem.

13: Podsumowanie

1) W 2025 roku realizowano działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia skierowane do różnych grup odbiorców: dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, seniorów oraz ogółu społeczeństwa. Programy obejmowały min. tematykę zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób nowotworowych, profilaktyki chorób odkleszczowych, ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu i używania e-papierosów, profilaktykę zakażeń HIV i zachorowań AIDS oraz promocję szczepień ochronnych.

2) Realizowane w 2025 roku działania edukacyjne z zakresu promocji zdrowia spotkały się z zainteresowaniem wszystkich grup odbiorców. Widoczne

zaangażowanie uczestników wskazuje na potrzebę kontynuowania tego typu inicjatyw oraz dalszego rozwijania działań profilaktycznych.

- 3) Należy jednak podkreślić, że zmiana postaw zdrowotnych jest procesem długotrwałym i wymaga systematycznej edukacji oraz wielokrotnego powtarzania przekazywanych treści. Jednorazowe działania edukacyjne zwiększają przede wszystkim poziom wiedzy i świadomości zdrowotnej uczestników, co stanowi pierwszy krok do kształtowania właściwych postaw i zachowań zdrowotnych w przyszłości.
- 4) W zakresie profilaktyki zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej zrealizowano programy: „Talerz zdrowego żywienia”, „Mamo, Tato – co Wy na to?”, „Trzymaj Formę!”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Przeprowadzane wśród dzieci przedszkolnych oraz uczniów szkół podstawowych działania spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników. Szczególnie wśród przedszkolaków zauważalny był wysoki poziom zaangażowania, ciekawość tematu oraz pozytywna reakcja na proponowane formy zajęć. Dzieci chętnie uczestniczyły w rozmowach i aktywnościach dotyczących zdrowego odżywiania oraz znaczenia ruchu w codziennym życiu.
- 5) Programy dotyczące nowotworów raka piersi i jąder skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz ogółu społeczeństwa wzbudziły również duże zainteresowanie uczestników. Tematyka była dla wielu osób nowa i skłaniała do zadawania pytań oraz dyskusji na temat profilaktyki i znaczenia wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.
- 6) Program dotyczący kleszczy, skierowany do ogółu społeczeństwa, cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Uczestnicy wykazywali szczególne zainteresowanie praktycznymi aspektami tematu, takimi jak prawidłowe usuwanie kleszcza oraz sposoby zapobiegania ukłuciom. Edukacja w tym zakresie może przyczynić się do zwiększenia świadomości zagrożeń oraz podejmowania działań profilaktycznych, takich jak stosowanie repelentów, odpowiedniego ubioru podczas przebywania w terenach zielonych czy kontrola skóry po powrocie z terenów leśnych i parkowych.

14. Rekomendacje do dalszych działań

- 1) Kontynuowanie działań z zakresu promocji zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej.
- 2) Rozszerzanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż środowisko rodzinne odgrywa istotną rolę w kształtowaniu codziennych nawyków zdrowotnych najmłodszych. Edukacja zdrowotna prowadzona od najmłodszych lat może być skutecznym elementem kształtowania nawyków zdrowotnych przyszłych pokoleń.
- 3) W przypadku młodzieży szkół ponadpodstawowych wskazane jest wprowadzenie bardziej interaktywnych i mniej formalnych form przekazu dotyczących profilaktyki nowotworów, takich jak: praca w małych grupach, anonimowe zadawanie pytań czy elementy warsztatowe.
- 4) Planuje się kontynuowanie działań informacyjnych dotyczących profilaktyki chorób odkleszczowych, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych aspektów zapobiegania ukłuciom przez kleszcze.
- 5) Zwiększenie liczby działań o charakterze praktycznym, takich jak pokazy, ćwiczenia czy warsztaty, które sprzyjają lepszemu zapamiętywaniu przekazywanych treści.
- 6) W miarę możliwości prowadzenie cyklicznych działań edukacyjnych w tych samych placówkach, co pozwoli na utrwalanie wiedzy oraz stopniowe kształtowanie prozdrowotnych postaw wśród uczestników.
- 7) Wskazane jest również monitorowanie efektów działań edukacyjnych poprzez zbieranie opinii uczestników, co może pomóc w dostosowaniu form i treści przekazu do potrzeb odbiorców.

IX. Działalność kontrolno-represyjna.

Porównanie prowadzonej działalności kontrolno-represyjnej w latach 2020-2024.

I.p.	Rodzaj podjętych działań	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	Liczba kontroli	3480	5684	4815	1788	1124	942
2.	Liczba pobranych prób do badań	221	276	342	269	294	304
3.	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1176	244	261	248	256	190
4.	Liczba wydanych decyzji płatniczych	138	187	261	214	186	155
5.	Liczba postanowień	11	21	22	45	172	221
6.	Tytuły wykonawcze	0	0	4	1	1	3
7.	Liczba nałożonych mandatów karnych	1	48	17	11	5	1
8.	Kwota nałożonych mandatów karnych	500	3.250	2.850	3.000	1.400	400
9.	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0	0	0	0	12.000	0

1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200